SIBYLLA ERYTHREA

¶ Diuina reuelatio Erythreę Sibyllę cũ cõmentariis in qua a bello Troiano: usq; ad diem iudicii futura predixit.



¶ Benedictus Pisanus Theologus. Prc. Or.

VT quid cōsulit mendax & falsus apollo:
Longius hęc uirgo nos certe archana docebit
Dum pater omnipotens animū mentemq; ministrat
Post sacros resonat uates aperitq; futura.
Aspera mitescunt Lodouici poma cilindro:
Abditaqua proles reserat dignissima Touar.

¶ Gabrielis de Gabrielibus Roncilionēsis Artium professoris Odenesis Ad lectorem.

NOS Inter taciti benigne lector
Iste cuera feramus ore uerba:
Misso seria protinus loquētes
Ludo: nō ne sagax parens uetusta
Ac multū ingeniosa uel magistra
Nūc natura fuit: q; hūc decenter
Tantis muneribus satis merētem
Dotarit Lodouicū honorē dignū!
(Quē Palentia Hiberiæ potēs urbs
In lucē dedit orbis alma alūnum)
Nā si cōscius ipse prolis esses:
Ac alti generis sui decori:
Certe illum sup astra fixa uelles
Totis ferre conatibus libent.
Et si nota forēt tibi affluentis
Mentis dona suæ: procul Maroni
Ac linguæ latiæ uiro patri (quem
Arpinas genuit locus beatus)
Equares totiens: nihil q; ultra.
Nec nō quatenus hic fiet scrutator
Motus q̄ diligens: poliq;: terre &
Magnus Philosophus: bōusq; rethor
Si tu certus: eum cito putares
De grandi celebris schola Platonis.

Sed quod malus: adhuc nõ attuli: nã
Hunc & religio decorat ampla:
In qua fulget aquinus almus auctor
Totius sophiæ pater: priorq́.
Sed qd tã lyrica fatigor aura?
Hęc dicẽt ueteris modo Sibyllę
Cõmentaria scripta p iocunde
Limata: & bñ tersa: fac emas quæ
Oro scire futura si poptas.

¶ Idem.

¶ Nõ hic horrendi percurres pondera saxi
Sysiphia: Eolides an fugiat laticem
Nec humeris uacuas an gestent Belides undas?
Aut quid agat uentis Eolus antra petens:
Sed quibus hæc ueri uirgo est præsaga futuri
Erithręa modis: hic docet apte liber

¶ Idem

¶ Neu tu mireris si parua uolumina sunt hæc
Nãq́ habitat modico multa Minerua loco

Vale.

¶ Fra. Lodouici de Touar Hispani Or. Pre. Sacre Theo. Baccalarii Præfatio in commentaria Erythreæ Sibylle. Ad egregium Henricũ De Meneses filium Illustris Comitis Tarocẽsis: ac lusitani exercitus apud tingis aphricę ducis

ERythtreæ Sibylle Epistola Generosissime Hẽrice (Quã Gręcis Ilion petẽtibus misit q eã de belli exitu cõsuluerũt) ĩ meas forte manus quoꝫ peruenisset: fateor ob ipsius rei mãgnitudinẽ admirationem simulqꝫ animi uoluptatẽ nõ paruã me cęrte sensisse: sed quom tũ ob enigmatica & obscuriora uerba qbus nõ nũq utit̃: tũ ob istoriaꝝ uarietatẽ nõ solũ rudibus: ꝑ paulo doctioribus obscurã esse uiderẽ: statui ꝑ uiribus hoc uacationũ tẽpore quo scolariũ more animũ aliquantisꝑ a difficilioribus studiis relaxamus: indulgere huic iocũdo labori: quatenus clariorẽ diuinã hãc uaticinationẽ posteris redderemus. nõ possũ etenim maioꝝ nroꝝ inertiã uel errorẽ potius ĩdignanti animo nõ carpe: q pene oĩa dcẽ Sibyllaꝝ uaticinia: diuina quadã ĩdulgẽtia mortalibus cõcessa: perit̃ passi sũt: qm̃ Varrone teste: & plerisqꝫ aliis clarissimis christiãis & gẽtilibus auctoribus cõstat decẽ nũero fuisse Sibyllas: quaꝝ prima de persis fuit cuius meminit nicanor q Alexãdri Macedonis gesta cõscripsit: Secũda Libica cuius mẽtionẽ Eurypides ĩ lamia ꝓlogo facit: Tertia Delphyca de qua Crysippus ĩ libro de diuinatione loquutus est. Quarta: Cumea Itala cuius Neuius ĩ libro belli punici: & Piso ĩ añalibus meminit: Quinta: Erythrea: Quã Appollodorus Erythreus suã fuisse ciuem affirmat: Sexta: Samia dequa Erastothenes in antiquis annalibus loquit̃: Septima: Cumana q̃ ad Tarquinũ regẽ nouem adtulit libros quoꝝ partem combussit non dato prętio quod ab illo pro ipsis petebat:

Varro.

Decẽ Sibyllę:

Cumana libros suos cõbussit.

octaua Helespontica: ĩ agro troiano uico marinesso nata: quã heraclides cyrri tẽporibus fuisse dicit. nona Phrygia: que ancyre uaticinata est. decima Tiburtina: quę ꝓ dea tiburi colebatur. harꝝ omnium preclara uaticinia seu carmina legebant: preterq̃ illa cumeę/ quoniã eius libros romani / nõ satis prudenter occultauere: nã quom ab ipsis summa custodia seruarẽt: quom capitoliũ arsisset: igni (ꝓh dolor) cõsũpti sunt. cęterꝝ / Sibyllarꝝ omnium carmina: adeo cõmixta erãt: ut suũ cuiq̧ tribui carmen nõ posset: nisi Erithreę: cuius uaticinia sigillatim habebãt: ꝓ cuius carminibus / sũma diligẽtia / legatos Romani Erythręas misserũt: q eius uersus Romã attulerunt. oẽs ergo he Sibylle (ut Augustius. xviii. De ciuitate Dei: cęteriq̧ doctores) asserũt: de uno deo: de eius incarnatiõe: & de iuditio: ac d̃ multis aliis / apte multa scripsere. ꝑt cęteras aũt isidori: lactãtii: & alioꝝ doctoꝝ auctoritate cõstat / q̧ Erithręa celebrior atq̧ nobilior habebatur. harꝝ oĩuꝫ & singularꝝ uaticinia (maioꝝ nr̃oꝝ negligẽtia) a dõ ꝓ maiori parte periere: ut uix hęc Erithreę epistola / quam doxapater de caldeo in gręcum: Eugenius uero regni Sicilię admiratus: de gręco transtulit in latinũ: de tot uaticinis sit supstes. magnam siquidẽ mortalibus iacturam existimo amissionem carminum Sibyllarum fuisse. quamobrem hominum ingnauiam / iterꝝ atq̧ iterum dãno: qui illa perire passi sunt: quibus deus secreta altissime sapientie sue: & quę futuris temporibus uentura erãt: hominibus ostẽdebat. nunc uero ne sicut nos priscos dãnamus: ita posteri nos accusent: hanc Erithreę epistolã: qualitcũq̧ potui in lucẽ dare curaui: nec tamen sine aliquali labore: quoniam quom duo antiquissima exẽplaria haberẽ: alterꝝ quod ego ipse iã duduũ habuerã: alterꝝ qd̃ michi Sigismundus Senensis presbiter / ante trecentuꝫ (ut credo) ãnos scriptũ d̃derat: ita scriptoꝝ errore uiciata inemẽdataq̧: ĩ nõullis locis aliquãdo repi: ut sẽsũ nõ raro cõfũderẽt. Sed quo melius potui / emendatã epistolam / commentariolis clariorẽ reddidi. tu q̧

Cumeæ uersus comburuntur.

doxapat eugẽius

mihi occuristi nobilissime hērice: cui hoc munusculū dedicarē: nō ꝙ tu cōmētariis egeas q queꝗ difficilia tuo solerti igenio ꝓcul dubio calles. sȝ ut tibi de cōseruata Erithrea posteritas debeat: & qa labores nr̄i (q̄lesquūꝗ sint) tibi erāt cōsecrādi: q nō solū celeberrimū hoc Senense gynasiū decoras: sed & Hispaniam nr̄ā clariorē reddis. te nanꝗ scientie: te muse: te mire uirtutes: te regia stemmata exornāt: & demū in te oīa sunt: quę & fortuna, & natura prestar̄ solent. sed iam Erithream audiamus

¶SIBYLLA ERITHREA.



¶ Commentaria Fra. Lodouici De Torrar Hispani Or. Pre. Sacre Theo. Baccalarii ĩ Epistolã Erythreę Sibyllæ.

QVum propter Helenę raptum: uniuersa Gręcia aduersus Troiam cõspirasset: & Gręci immẽsã belli molẽ: ac naues mille (Orosio teste) aduersus Troiãos pararẽt Erythræã Sibyllã: tũc fama ĩ toto orbe notissimã cõsuluerũt: quatẽus eis de belli exitu respõderet. ipsa uero Gręcis hanc epl'am missit. Orosius

¶ Epistola Erythreę Sibyllæ: quã misit Græcis. ipsam consulentibus de exitu belli Troiani.

EXquiritis me: o illustrissima turba Danaũ: quatẽus Graios euentus: Phrygiasq̃ ruinas ĩ scriptis referã: qd ue pli Laumedõtis nobilissime: qd Dyõeo duci politissimo: qd

EXQVIRITIS. Proponit interrogationẽ, quã Gręci fecerant. TVRBA DANAVVM. .I. Gręcorũ. dicti sunt Gręci Danai, a Danao Rege, uel a quadã prouintia que Achaia dicit̃: quę danaa prius fuit appellata. Vt Herodoto placet. GRAIOS. i. Græcos. PHRYGIAS. idest Troianas Troiani enim Phrygii cognominati sunt: a Phrygia puintia in qua Troia fuit: quæ hoc nomen accepit, a Phrygio amne qui illã a caria diuidit: uel ut alii uolunt: a Phrygia filia Cecropis. PROLI Laumedõtis. idest Priamo Regi, & filiis eius. DYONEO DVCI. idest Aeneæ: fuit Aeneas: Veneris filius quę Dyone est appellata: eo q̃ filia fuerit Iouis & Dyones: quę fuit una ex nynphis Oceani & tethios Herodotus. Aeneas. Dyone.

troiãi te ucri di cti sũt.

TEVCRICIS AEDIBVS .i. ędificiis troianis. Troiani teucri sunt appellati: qa Dardanus a quo troiani originẽ trahebant: ex batea teucri filia Erictonium genuit: erictonius troẽ a quo troiani. IVVENTEQVE LITIGII. i. Helenę q̃ litigii & belli causa int troiaos & gręcos fuit. DELPhos.

Delphi ciuitas.

Iustinus

Delphi ciuitas ẽ i mõte parnaso Apollini dicata: i qua tẽplũ Apollinis (Iustino teste) posuerat: i rupe undiq̧ inpendente. Et tẽplũ atq̧ Ciuitatẽ quã frequẽtia hominũ faciebat: nõ muri: sed

Teucricis ędibus: Iuuẽteq̧ litigii: prædestinatũ existat. Delphos qui deȝ pelideȝ: calchamq̧ transmittitis: opus humanũ consulitis: fictilem deum exquiritis. nunquid ex ipso ineffabilis conscientia cognoscetur? Nunc uero sollicitatis ociũ puellaꝝ: ut extra morem solitũ/

præcipitia nec manufacta: sed naturalia pręsidia defendebant: media uero saxi rupes in formam theatri uidebatur: ibi in illo rupis anfractu media fei me mõtis altitudine planicies exigua/ est atq̧ in ea profundũ terre foramen: quod in oracula patebat. multa ibi & opulenta Regũ populorumq̧ munera uidebãtur: illorũ. s. qui ibidem sua insana gentilitate Apollinẽ cõ

Achilles

sulebãt. PELIDEM. i. Achillem Pelei filium. CALCHAMQVE. Calchas augur & uates fuit testoris troiani filius: hunc & Achillem Græci delphos misere ut delphicum Apollinẽ consulerent. OPVS HVMANVM. Reprehendit eos ob idolatriam & cultũ

Propheta

quem diis manufactis exhibebant sic Dauid simulacra gentium opa manuũ hominũ appellat: & ideo addidit. FICTILEM. i: Apollinem: unde patet: cõtra Gẽ

Augustinus

tiliũ deos: Sibyllas (ut Augustinus de Ciuitate Dei Libro. xviii.) Affirmat multa gdẽ apte dixisse. INEFFabilis cõscientia. i. diuina prouidentia. NVNC VERO. quasi excusat se. OCIVM Puellarum. i. me puellã qa Sibylla uirgo fuit. SVPRema dimensio. i. diuina prouidentia uel dispositio. PROPVL

SETVR .i. perquiratur. ET QVID Post ilion pulueres. .i. post dirutã troiã. HIRcorum gradibus. .i. generose successioni græcoꝝ eueniat. Græcos .n. hircos appellat propter eoꝝ libidines. sed de hoc latius ĩferius. NOS Contemplatione. Inuocat Deum: ut ostendat nõ apollineo: uel diabolico potius furore: futura prędicerẽ: sꝫ diuina gratia sibi reuelante uaticinari. nõ enĩ diabolico furore Sibyllę prophetauerẽ: cũ multa uaticinatę fuerint: de Xpo & de aliis quę tunc diabolus nullatẽus sciebat: ac etiã q̃ futura ĩse ipsis cognoscerẽ solius dei est: & nemo illa q̃ causalia & contigentia sunt cognoscere potest: nisi solus Deus: Et cui ipse uoluerit reuelarẽ: ut perpulcre angelicus doctor in plerisq; locis ostẽdit: unde & ęsayas ait. annuntiate quæ uentura sunt in futuꝝ: & sciemus q̃ dii estis. SVDORIS OPVS. Quasi diceret q̃ cũ sudore & labore: Græci in obsidione Troiæ laborabunt. DONEC Decem pedes. .i. decem anni discurant: non sine magna Græcorum & Troianorum strage. ILION. .i. Troia: sic ab ilo trois filio dicta: qui ut Diodoro placet: pręclaram urbem a suo nomine cõdidit in troade LAVMEDontis progenies. .i. Priamus cũ filiis suis. EVANESCAT. .i. pereat. PRAEDA. .i. Helena a paride Priami Regis filio rapta. AD ATRIDEM. .i. ad Menelaum maritũ suũ redeat. Menelaus & Agamenõ fratres fuerẽ: q atride dicti sũt, eo q̃ filii atrei reputabãtur licet phlistenis filii fuerint, Helenę rap-

Gręci hirci dicuntur.

Suprema dimẽsio propulserẽ. nõ omittamus, & q̃d post iliõ pulueres, hircoꝝ gradibus generosis orbiq; pueniat: ut futuris temporibus cautũ existat. nos cõtemplatione ĩ altissimũ habita respõdemus. Sudoris opus aggredimini o Danai sollicitudinis & cruoris: donec decem pedes per mensurati discurãt: ilio depeat: Laumedõtis pgenies euanescat: Pręda redeat ad atri

Sãctus tho.

Diodo.

Troia cõdit.

Menela.

Agame.

Helenæ raptus tus uulgatissimus est: ferunt paridem in Grçciā nauigasse/ob hesionem sororē priami repetendā: quā Hercules ob uirtutis pmiū/Thelamoni dederat: quoniā primus omniū in prima Troię expugnatiōe muros cōscēdisset/quūqꝫ Paris Grçciaꝫ applicuisset (ut qbusdā placet) domi honorificētissime a Menelao receptus: ipso ī cretā nauigante Paris domi relictus Helenā blādiciis delinitā in Troiam duxisse: & si sint qui aliter sentiant/nā ferunt illam e quodam templo ad quod Veneri prçces daturā cōuenerat uioleter paridē rapuisse.

dem pcedeut siquidem sanguinis çffusio īestimabilis: Danaūqꝫ exanimatio: phrigū audacia: donec dolor impudicus Pelidem urgeat.

SANGuinis effusio. Pleriqꝫ.n.nobilium Grçcorꝫ & Troianorꝫ ante captam Troiā occubuerē pugnando: & tanta cadentiū strages fuit: ut xantū sanguine fluxisse dicatē. unde illud Aeneæ apud Virgiliū. Dardaniū totiens sudarit sanguine littus. DANaūqꝫ exanimatio. .i. Grçcorꝫ interfectio. multos Grçcorꝫ Hector & Troianus exercitus īterfecit. PHRIGum audacia. .i. troianorꝫ audacia. troiani strenue pugnauerē multotiens uictoriam reportantes sub Hectorē duce. DONEC Dolor impudicus. .i. dolor inhonestus. PELIDEM .i. Achillem Pelei filiū. q. d. qꝫ semp forti animo Troiani pugnabunt: usqꝫ dū impudicus dolor Achillē urgeat. est nanqꝫ sciendum qꝫ quum Grçci finitima oppida iuxta Troiā uastarent Achilles utrāqꝫ ciliciam/thebaicā & lirnesiaꝫ inuasit. thebaicā etiā andromaches pat: lirnesiā. Vero minites regebat. quibus occisis/ex thebe astionē chrysei apollinis sacerdotis filiā: ex linerso hyppodomiaꝫ brysei filiā adduxit. Agamenon uero Grçcorꝫ Impator ex omni prçda astimonē elegit. Achilli uero & Nestori & Ydomeneo partiēde pdæ auctoribns/hyppodomia sorte obtigit. cūqꝫ calchas agamenoni cōsuleret: Vt astimonē patri suo chryseo ap/

Virgilius.

Hector.

A gamenon.

pollini sacerdoti/ ob apollinis reuerentiā redderet: Agamenō illā patri restituit: hypodomiā uero Achilli abstulit. quā obrē indignatus Achilles bello abstinuit: qua ratione semp Troiani Gręcos supabāt. & interea cōtigit: ꝙ Patroclū egregiū iuuenē Achilli sociū & amicū Hector ītefecit. quod cū nimis egre Achilles tulisset: reassumptis armis Hectorem interfecit. Quod uero dicit impudicus dolor: nō credo referēdum esse ad amorē Achillis erga Patroclū: nec ad dolorē ex morte Patrocli: quē nō puto Achillē īpudice amasse: sed uoluisse dicer̄ censeo/ ꝙ sēp fortissime Troiani pugnabūt: usq; quo impudicus dolor Achillē urgeat: quoniā eo tēpor̄ quo dolor̄ ablatę sibi hyppodamię uexabat̄: supueniēte Patrocli mōte/ Hectorē ītefecit. quo factū est: ꝙ ꝑpt mortē Hetoris: Troianoꝝ animi defecer̄: qui sūmā ī eo spē habebāt.

Patrocli mors

Hector ītefidit.

Duos leōes fortissimos Laumedōtis uirtute ꝓsternat. Fietq; phrygiis animoꝝ debilitatio: dōec uirginalis cōcupiscētia Eacidem afficiat: & eneruet.

DVOS Leones. .i. Hectorē & Troilū: quos Achilles interfecit. FORTISSIMOS. qa fortissimi Hector & Troilus fuer̄: & mors utriusq; Troianis pniciosa fuit: p̄setrim Hectoris/ qualidissima manu Troiā defendebat. Vnde illud Virgilii sat patrię Priamoq; datū: si pergama dextra defēdi possēt: etiā hac defēsa fuissēt. LAVMedōtis. nepotes scilicet: nā Hector & Troilus Priami filii: Laumedōtis fuer̄ nepotes. PHRIGIIS. i. Troianis. VIRGINalis cōcupiscētia. i. amor Polixene. EACIDEM. .i. Achillē nepotē eaci. nā eacus Peleū gēuit: Peleus Achillē. q̄si diceret ꝙ Troiāī uexabūtur: donec Achilles Polixene amor̄ arder̄ incipiat. Nam cum dies anuus post mortē Hectoris adesset: & solepni officio Hectori exequias Troiani celebrarent (ea ratione dactis induciis)

Hector. Troilus.

Virgilius.

Achilles Polixenam uidet.

Achilles troiam ingressus/cũ intẽplo ubi exequie Hectori persoluebant: flentez Polixenã Hectoris sororẽ cõspexisset: illã ardẽtissime cępit amar. itaq̃ impatiẽ tissimo amore uexatus: Hecube Polixene matri rem notã facit: pollicitus si sibi Polixenã tradere inmatrimoniũ uellet/troiã ab obsidiõe liberatur. Hecuba ut uindictam interfecti Hectoris facilius capere posset: Achilli p internunciuz respõdit: quatenus troiã intraret: & in apollinis templũ/ad rem componendam ueniret: pollicita Polixenã Achilli se daturã. Achilles uero ceco & in sano amore furibundus: imemor periculi troiam inermis igressus: in apollinis tẽplo: ipe cũ antilocho interfectus est a paride.

Sed hircorũ calliditas conualescet: ilion/phrygumq̃ gloria subuertetur: meonidesq̃ uates mendacia scribet: eritq̃ tũc danauũ gl'ia i robor fortiori. dõec post dyoneũ ducem: ducentũ pedes pertranseãt.

Achilles interficitur. HIRCORVM Calliditas. .i. gręcorum astutia conualescet. q. d. q̃ tandem greci superabunt. ILION: PHRIGumq̃ gloria. idest troia subuertetur & gloria troianorũ. sic uirgi. cęciditq̃ superbũ ilion: & igens gloria teucrorũ. dirupta est troia: ut dion halicarnaseus scribit. octaua mẽsis Iunii. MEONIDesq̃ Vates. .i. Homerus poeta de bello Grecorũ & Troianorum mẽdacia scribet. Meonidẽ Homerũ appellat: quoniã sic dicitur/a Meonia puintia minoris Asie: quæ postea Lydia est appellata: in qua Homerus natus est.

Vir. Home. Ysido. Lactan.

Ysidorus. viii. Aetimologiarũ dicit: Erythreã Sibyllã uaticinatã fuisse Græcis ilion petentibus troiã pituram & Homerũ mẽdacia scripturũ/& hoc idẽ lactã.

Hõerus quo tẽpor claruerit. Appollodori auctoritate cõfirmat. quo aũt tẽpor Homerus claruerit: sub lite ẽ. Ysidorus eũ tempor Saul Regis Iudeorũ/aliorũ auctoritate fuisse dicit. DANauũ gloria. .i. post euersam troiã: crescet Gręcorũ gloria. DONEC Post Dyoneum ducem. .i. post AEneam. DVCENTum pedes: .i. ducẽtum anni

pertrãſeãt. ĩcertũ mihi ẽ an hoc ſit ĩtelligẽdũ ꝙ poſt dĩ
rutã troiã Gręcoꝝ potẽtia creſceret: donec ducẽtũ añi ꝑ
trãſeãt: uidelicet uſqꝫ quo Roma cõdat̃: nã plures fuiſ
ſe años int̃ Aeneã: & conditiõẽ Romę Oroſius affir
mat: qui circit̃ años tercẽtũ & triginta quinqꝫ: int̃ euer Oroſius
ſione Troiæ: & conditionẽ Romę fuiſſe dicit. Et idẽ
Virgi. auctoritate conſtat: qui ait: hic iam tercẽtũ to Virg.
tos regnabit̃ años: niſi forte dicamus hoc Sibyllę dĩ
ctũ abſolute ĩtelligendũ eſſe. ſ. ꝙ Græcoꝝ gloria poſt
Aeneã a troia ꝓfugũ ꝑ ducentos años creſceret: Vel di
camus ducẽtos fuiſſe años int̃ Aeneã & cõditionẽ Ro
mę: computãdo años nõ latinos: qui minores ſunt:
ſed ægyptios qui ſunt maiores Nã Macrobio teſte Macro-
añi certus modus apud ſolos ęgyptios fuit: aliæ gẽ bius
tes diſpari numero: pari error̃ mutabãt. Archades Annus
enim triũ mẽſium habebant añũ. Acharnanes ſex Egytius
mẽſiũ: Reliqui Gręci tercẽtũ quinquaginta quatuor
dieꝝ. Romulus Romanis ex decẽ mẽſibus ĩſtituit an
nũ: a martio initiũ ſumẽtẽ: cõfectũ tercẽtũ quatuor
diebus. Deinde Numa Pompilius addidit quinqua- Nũa põ-
ginta & poſtea etiã addidit unũ. Veꝝ cũ ſol tercẽtũ pilius
& ſexaginta quinqꝫ diebus ac quadrante Zodiacum
conficiens añũ faciat: ſicqꝫ dẽeſſent undeciꝫ dies año
ac quadrãs: qdã Gręcoꝝ inſtituerunt ut octauo quoqꝫ
año nonaginta dies intercalarent̃. Romani aũt al-
ternis añis: binos uicenos: alternis ternos uicenos: ĩ
tercalabãt. Vnde octauo año quatuor actis interca-
lationibus/ pręt̃ illũ quẽ addiderat Numa Põpilius
octo dies ſuperant. hoc quoqꝫ error̃ cognito inſtitue
runt: ut tertio quoqꝫ octeñio nõ nonaginta ſed ſexa
ginta ſex intercalarent̃: remotis uiginti quatuor die Intercala
bus ꝓ illis q ꝑ totidẽ años ſupra Gręcoꝝ numeꝝ cre tio.
uerant. Añũ uero Cęſar ad ueꝝ curſuꝫ ſolis redegit. Cęſar.
cõſumptis his diebus qbus confuſionẽ facerent: itaqꝫ
fuit ille añus quatuorcẽtũ quadragita quatuor dieꝝ:
uoluitqꝫ eſſe ex tercẽtũ ſexagita quinqꝫ diebus: & quar
to quoqꝫ año propt̃ quadrãtẽ ſuperabudantẽ diẽ int̃-
calari iuſſit. Añum Romani a bruma. Ebrei ab ęq-

Egyptii a quo tẽ p oreinci piunt an num.

noctio uerno. Grẹci a solsitio/ægyptii ab autumno incipiunt. Hæc de año dixisse placuit: ut ostẽdamus forsan Sibyllã de ẹgyptiis añis intellexisse. Virgiliũ uero: atq; alios de añis latinis eo potius: q ante Romã cõdita solum anni latini numerabant. quod si hoc non placet meliori iudicio relinquamus. RELIQuię sanguinis phrygii. .i. reliquie troianoꝝ qui remãserunt. sicq; Virgilius: reliquias danaũ. CONdent. .i. ædificabunt.

Virgi.

Reliquię sanguinis phrygii: condent incostellatione mirabili: sub Rege aquatico: æneadem urbem.

Solinus.

Lucius. Rõa sub q̃ constellatione

IN CONStellatione mirabili: sub rege aquatico. i. sub Romulo. AENEadem urbem. i. Romã in mirabili costellatiõe cõditã q̃ totius orbis teraꝝ impiũ esset habitura. Solino teste: Romulus duo de uiginti años natus/Romę fundamenta posuit. xi. calendas maii hora post secundam ante tertiã. erat enim tũc Iupitẽ ĩ piscibus: Saturnus: Venus: Mars: : & Mercurius: ĩ scorpione. Sol in Tauro: Luna ĩ Libra: Vt Lucius: Taruntius Mathematicoꝝ clarissimus affirmat. SVB Rege aquatico. De Romulo intelligit: prout diximus quẽ ideo aquaticũ appellat: qm̃ ut Liuius & Florus affirmat. quũ Amulius Numitorẽ fratrẽ natu maiorẽ Regno priuasset: & Rhea Siluia sacerdos Nũitoris filia grauida ex icerto uiro: quã ipsi ex marte grauidam fuisse dicũt: Romulũ & Remũ gemellos enixa esset: Amulii patrui iussu uiua sepulta est: & Romulum & Remũ in Tyberim deiici iussit. Vnde ꝓt hoc aquaticũ appellat. Expositis itaq; infantibus sub arborẽ iuxta tyberim: a Faustulo Regis pastore repertis: ad Accam uxorẽ alendos attulit: tandem Amulio a Romulo & Remo occiso: & Numitore auo in Regnũ restituto: Romulus postea nouã cõdidit urbẽ iuxta tyberis: ubi fuerat ẹducatus: quã a suo nomine Romã appellauit. Vt Vir. inqt Rõulus excipiet gẽtẽ & mauortia cõdet męnia: Romãosq; suo d̃ nõine dicet

Liuius Florus Rhea Rõulus Remus

Virgi.

PLENAM Linguis. Hocideo dicit qa ex gẽtibus uariis Roma illico plœna fuit. Auctore Floro dicit. Erat ĩ ꝓximo lucus: hũc Romulus asylũ facit & statiꝫ mira uis hominũ cõfluxit latini: tuscique pastores: q̄dã etiã trãsmarini phryges q̄ sub Aenea: Archades q̄ sub Euãdro duce ĩ Italiã uenerãt. & ita ex uariis quasi ele mẽtis cõgregauit cõpus unũ & ideo plẽnã lingu is dixit. AVAra mẽsa.i.ẽdificabi tur mẽsa auara. Floris Asylum

Plenaꝫ lingnis: & auara mẽsa cõstruet raptu mẽcha: fratricidio prẽ libata

Romanoꝝ.n. auariciã intelligit/ nã licet multi Romãi sũma tẽpantia claruerint: maxima tamẽ Romanoꝝ auaricia fuit: q totũ orbẽ diuitiis spoliauet & grẽciã q̄ Paulo ãte asiẽ diuitias cõgesserat spoliarũt q etiã orbẽ ustãates oĩũ ꝓuĩciaꝝ diuitias romã asportabãt sẽp .n. Roma auaritia laborauit. Vñ & de Romãoꝝ auaricia solitus erat dicer̃ iugurtha/ o Venalẽ urbẽ si ali quãdo emptorẽ haberet. RAptu mœcha .i. erit Rõa adultura ꝓpt̃ raptũ fẽminaꝝ. de raptu Sabinaꝝ ĩtelligit/ nã teste Liuio quũ cõdita Roma maxima uiroꝝ multitudo cõfluxisset: nec iã aliud prẽt̃ fœminas deesse niderct: Romani a finitimis matrimonia petier̃: q̄ quũ impetrar̃ nõ possẽt ab eis ut ĩquilini & noui homines spreti: Romani ẽq̄stres ludos se facturos simularũt: ad quos quũ finitimẽ Sabinoꝝ fẽminẽ spectã uenissẽt: Romulus signo dato: oẽs uirgines Sabinoꝝ ĩ prẽdã capi iussit: aliis nõ uirginibus p̃termissis: int̃ quas uirgines p̃cipuã & egregia forma p̄stãtẽ Hersiliã Romulus ĩ uxorẽ accepit. FRatricidio prẽlibata. ꝓpt̃ mõtẽ Remi dicit q a Rõulo fratre ĩtefectus ẽ/ nã quũ Romulus sulcũ loco muri ĩ noua urbe posuisset: imperãs ne cui liceret uallũ illud trãsgredi: dicẽs illud in noua urbe ꝓ muro sufficer̃: Remus: ut Florus ĩquit: irridẽs eius ãgustias: & saltu trãsgrediẽs: ĩ eo loco a Romulo ĩterfici iussus ẽ: & munitionẽ urbis: ut Florus ait suo sanguine cõsecrauit: & ideo Sibylla dicit: fratricidio prẽlibata.

Auaritia Romãorum. Iugurtha Liuius. Sabinaꝝ raptus. Remus ĩterficit̃. Florus.

Etates ro mæ. Florus.

CRescetq paulatiz. qa rõa ętates habuit ut ppulcre florus ostẽdit: prima sub regibus p años .ccl: & hęc eius fãtia fuit: quo tẽpore cũ finitimis ueluti puer iuxta matrẽ luctabat. secũda fuit a tẽpore Bruti Collatinoq cõsulibus usq ad Appiũ Claudiũ & fuluiũ cõsules p años .cc. & hęc eius adolescẽtia fuit: tertia abhinc usq ad Octauianum Augustũ p años .ccl. i quo tẽpore totũ orbẽ pacauit. hãc ętatẽ iuuẽtutẽ seu uirilitatẽ appellat po

cresetq paulatĩ uirtus eius: ut õbẽ cõcutiat: subilciat: & cõculcet. P & manus eius ptimescẽt Danai: donec hircus terribilis sceptra cõcutiat asiæ: orbi resonet in terrore;

terimus. declinatiõez uero impii: senectutẽ esse dicemus. & ido dixit crescet paulatiz. VIRTVS eius terribilis. Terribilis.n. Romanorum potẽtia fuit: qterrarum orbẽ cocussit. PER Timescẽt Danai .i. Gręci timebũt Romanos: DONec hircus terribilis .i. Alexãder. sic eniz Daniel ĩ octauo cap. Alexãdrũ hircũ appellat: ubi ait hircus caprarum factus est magnus nimis: & ipse expõẽs qs sit iste hircus ait. hircus caprarum rex est gręcorum / ubi glosa dicit Alexãdrũ hirco assimilari prot petulãtiã & libidinẽ q ĩeo magna fuit SCEPtra cõcutiet asię .i. regna & ĩpiia asię cõcuciet Alexãder qdẽ macedo Philippi ex Olympiade filius: uir ęqdẽ animi magnitudine pditus: ex materno sãguine clarissimũ ęacidarum gẽus trahebat: hic nimia dñandi cupiditate ĩcẽsus: nõ illo regno cõtẽtus qd a patre fuerat elaboratũ: asiã cũ exercitu ueteranorum militũ ĩgressus: peditũ uidelicet .xxxii milia: eqtũ quattuor milia qngẽti: nauiũ .clxxxii: hac tã parua manu asiã ĩuadẽs: ĩterfecto Dario psarum rege demũ post maximas uictorias asia potitus ẽ: & tãdez reuertẽti ab ultimis littoribus oceani apud Babyloniã nũciãt ei legatiões. puinciarum totius orbis terrarum. nã apud Babyloniã legati eũ opiebant uidelicet Carthaginẽsiũ: & totius Aphricę ciuitatũ: & Hispanorum: Gallorum: Siciliq: Sardiniequ: & plurime Italiæ ciuitatũ a do uniuersũ terrarum orbẽ nõinis eius terror ĩuasserat

Potẽtia Romãorum.

Alexãdr Daniel. Hircus caprarum.

Exercitus Alexã.

Darius.

Legatiões ad alexãdrũ.

CVius regnũ ĩ.xii.pedibus.i.ĩ duodecĩ ãnis distinguẽtur qa.xii.ãnis regnauit: sic.n. habetmachabeorꝝ primo & regnauit Alexãder ãnis.xii.& Orosius ait Alexãderp xii.ãnos tremẽtẽ sub se orbẽ ferro pssit.CVius dies.i.cuius uitã acõita.i uenẽa cõcludẽt: uenẽo nãqꝫ alexãdr apd Babyloniã mortus est.ĩsidiis Antipatris q odio Alexandrũ ꝑseqbatur: eoqꝫ Alexãder antipatri samicos ĩ terfecerat: & qa sciebat se ab Olypiade Alexandri matre criminatũ: & qa a Macedonia reuocatus nõ admĩ litiã: sed ad penã se uocatũ esse putabat: itaqꝫ apud thessalũ ĩuitatus Alexander uenenũ bibit: qd cassandro filio dederat: qa hic cũ philippo: & iolla regi ministrare solebat: ii ergo cũ potũ Alexandro ministrassent: accepto ueneno in media potione repẽte ueluti telo cõfixus ingemuit: itaqꝫ semianimis ĩgẽti dolore cruciatus ferrũ ꝓ remedio poscebat: nã tãta uis erat ueneni ut nõ ere: nõ ferro: cõtineret: nec alit nisi in ungula eq cõtiueri poterat: q tãdẽ ueneno post.iiii.dies ãno etatis sue.xxxiii.decessit: IN bis sex capita.i.duodecim: regnũ eius distinguet.nã mortuo Alexãdro Orosio: & Iustino teste: regnũ eius diuisum ẽ hoc pacto int oẽs militię Alexãdri comites: nã int eos Ptholõeus.lagi filius ęgiptũ: ptẽ affricę: arabięqꝫ sorte obtinuit: siriã Lañedõ mityleneus: ciliciã Philote: Philo illirios obtinuit: mediã maiorẽ acropathos: minorẽ mediã alceta pdice: phrygiã maiorẽ antigonus philippi filius: lyciã & pãphiliã learcus: cariã cassander: liriã menãder: leonatus mĩorẽ phrygiã: thraciã & regiões põtici maris lysimacus/capadociã & paphlagoniã eumenes: philippus q & aridus dictus ẽ peloponẽse obtinuit/seleucus nicãor ãtiochi filius prĩcipatũ ĩ sũma castrorũ accepit.aliq alii ab historicis int successoꝛs Alexãdri nũerãt s3 reuera duodecĩ fuer potioꝛs d qbus Sibylla ĩtelligit cũ dicit ĩ bis sex capita Sese uorãtia qa hi q Alexãdro successerũt int se atrocissima bella gessere ut.n. Oro.ĩqt: Alexãdr.p ãnos.xii.tremẽtẽ sub se orbẽ ferro pssit: principes uero eius quatuordecĩ ãnis dilaniauerũt

Orosius.
Alex.
Alex. ueneno moritur.
Oro. & Iustinus
Orosius

> Cuius regnũ ĩ xii pedibus distinguetur: eiusqꝫ dies aconita cõcludet: sceptrũqꝫ eius in bis sex capita sese uorãtia distinguetur:

& ueluti optimā ꝑdam a magno leone ꝓstratā auidi di
scepsere catuli: se quoqꝫ ipsos i rixā in uicē irritatos ꝑdę
ęmulatione fregerunt. Nā paulopost Alexādri mortem
atrocit usqꝫ ad iternitionē pugnauer̄. nā pdica cū Ptolo
Eumeñs meo cōgressus ē acerbissimo eqdē bello/ Eumenes & An
Antigōus tigōus collatis aduersū se maximis copiis cōflixerunt.
Lisima/ Ptolōeus quoqꝫ &
cus & Se Lisimacus & Sele Et in quattuor conuertetur
leucus ucus inita socie/
epicediō tate aduersus Antigonū pugnauerūt. Tāta & tot bella int
i Alexā Alexādri successores fuere: ut lōgissima historia opus es/
set: q̄ humāę naturę miserum statum ostēdunt qum tot
fortūę uolubilitates mēte reuoluimus. Nā nup Alexādr
Asiā domabat: nūc uero totius orbis terrarū legatiōes
uictor audiebat: nūc repētina morte surripit̄ nunc eius
imperiū in tot regna diuidit̄. ET in Quatuor cōuertet̄.
Hoc ideo dicit qa licet multi fuere Alexadri successores
q diuersa regna obtinuerūt/ tāmē iter se bellātes i qua/
Daniel. tuor reges imperiū redactū est. Vnde & Daniel qum
de Alexādro ꝓphetice loqueret̄ ingt. c. viii. hircus autē
caprarū magnus factus est nimis: cumqꝫ creuisset factū
est cornu magnū: & orta sunt quatuor cornua subter il/
lud p quatuor uētos cęli: qđ exponēs ipse paulo inferi/
us ingt: porro Hircus caprarū rex Gręcorū est: & cornu
grāde qđ erat iter oculos eius: ipse ē Rex pri mus: qđ āt
fracto illo surrexerūt quatuor ꝓ eo: quatuor reges de gē
Hierōy. te eius cōsurgēt: sed nō i fortitudine eius. Vn̄ Hieroni/
mus dicit explanās illud Danielis. in quattuor uētos. i.
Oriētē/ Occidētē/ meridiē/ & Septētrionē/ i Aegypto re
gnauit Ptolomeus lagi filius. i. ad meridiem/ in Gręciā
Philippus q & arideus dictus est Alexandri frater. i. ad
Occidētē: Syrię & Babilonię: & supiorū locorum tenuit
principatū Seleucus Niconor. i. ad Orientē/ Antigonus
principatū tenuit Asię: & Pōti: & cęterarū regionū i Se
Ptolōei ptētrione: & ideo dixit in quatuor cōnertet̄: qa ista re/
successo gna magis durauere & istorū regū successores: ꝑsertim
res Ptolomei nā post Ptolomeū lagi filiū regnauit Ptolo/
meus Philadelphus: post Ptolomeū Philadelphū: Ptolo.
euergetes/ Ptolomeus Philopator. Ptolomeus Epi/
phanes In Syria quoqꝫ Seleucus / post ipsum Antio/

chus aquo oēs Antiochi nomen acceper Antiochus so terAntio. Teos/Antio Calcinus/Antiochus Epiphanes. SEDET Pertimescēt. q. d. q uniuersus orbis Romanoꝝ nomen timebit. DONec leo puuicus. i. Hānibal Cartaginensis. RVGiat. i. arma moueat. ET Ferreā potētiā. i. Romanā potētiā sic. n. Daniel Romāoꝝ potētiā ferreā appellat. vii. c. ubi ait post hęc aspiciebā ī uisiōe noctis: & ecce bestia quarta terribilis ac mirabilis: & fortis nimis: dētes ferrī habebat magnos cōedēs atq3 comīnuēs: & reliq pedibus suis cōculcās: dissimilis aūt erat cęteris bestiis qs uiderā āte eā: & habebat cornua dcē: multa ibi pulchra de impiis pphętauit q uid si placet. COnculcet i cęnuz. i. dōec Hānibal Rōanos cōculcet ī cęnū: cęnū. n. terra lutosa ē. hoc. n. dicit ppt magnas clads qs Hānibal Romāi ītulit/Hānibal. n. Cartaginēsis. Hamilcaris filius uir inmilitaris rei disciplina cūctis ducibus cōferēdus hic cū nouē ānoꝝ puer esset ad arā patri iurauit: se Romāos bello psecutuꝝ: quos pat Hamilcar lōgo bello & odio ātea lacesserat: mortuo itaq3 patre filius ī hispaniā uēit: ubi paulo āte pat mortuus fuerat. hic itaq3 nō piurius causas nouoꝝ motuū cōtra Romāos excogitās sagūtū opolētissimā hispāię ciuitatē obsedit: q decimo lapidē a Valētia hac nfa tēpestate ciuitate clarissima distabat. Erat. n. sagūtus fęder Romāis iūcta: cuius siqdē euersio triste & turpe monumētū Romāis fuit: q tāto fęder sibi sociā ciuitatē tale excidiū ppeti passi sūt. sagutini igit nouē mēsibus famę/bello machinis/& ferro iā fessi: īgēti rogo ī foro ciuitatis extructo oēs sua opes & se ipsos flāmis cōburēdos dedere: Hānibal igit stitiz ī Italiā ueniēs: a spimas alpes trāsgressus: Romāos ī gēti terror īpleuit: atq3 ido Rōani Scipipionē ducē aphricāi patre ī occursuz dstinauer: ubi īter padū & ticiniū romāi uicūt. iteꝝ apud Trebiā ī lōbardia sub cōsule se m pnio supant: tertio quoq3 loco apud Trāsimēū lacūq nūc pusinus dicit: sub Flāinio duce Romāo cū magna suoꝝ strage uicūt. xx. sexmilibus hoīnū ab hāibale iter

> Sed & ptimescēt uniuersi terrigenę
> nomē ęneadū: dōec leo punicus ru
> giat: & ferreā potētiā cōculcet ī cęnū.

hānibal.
daniel.
hamilchar
saguntus
ualentia
sagutinipopuli.
scipi.
trebia.

Canne. fectis: quarto apud Cānas apulię ignobilē uicū: q cla
dis magnitudine emersit: eo fer ī loco ubi hac nr̄a tēpe
state galli ab ispāno exercitu: sub gūdisaluo duce ꝓfli
Gundisal gati sūt: romāi ultimū atqȝ exitiale uulnus ab hānibale
uus. r̄cepe: nā īcredibilē cladē sub Paulo emilio: & Terrētio
Pau.emi. Varrrōe cōsulibus: hānibal romāis ī tulit: ubi tāta ro
& Terrē. māoꝝ strages fuit: ꝙ duo exercitus romāoꝝ cesi sunt ad
Varro. hostiū sacietatē: at ex romāis cōsulibus alt occisus ē: alt
cōsules. e bello effugit: atqȝ ex rōa nis militibus īterfectis trs aureoꝝ āuloꝝ modios hāni

Leōē uero subuer tethomū tio. exinde uero resurget.

bal cartaginem misit: nec dubiū ē: ut oēs uno or romā
scriptores affirmant: qn ultimū illū diē habitura fue-
rit Roma: qntūqȝ intra diē epulari hānibal ī capitolio
potuerit: si qadmodum uicer sciuit: sic uictoria uti sci
uisset: apud cānas aūt xlii milia rōanoꝝ: cōsularis aūt
& ꝑtorie dignatis. xx. uiros senatores. xxx. nobiles ui
ros. ccc. pedites. xl. ęqtes. iii. mila. d. īterfectos fuisse
Orosius dicit: atqȝ ītātā despationē romāos adduxerat
ut de reliqnda roma cogitarent: & ideo Sibylla dicitqȝ
hānibal cōculcaturus erat romāos ī cęnū. LEOnes .i.
hānibalē. SVBuertethomūtio .i. Scipio hūc locū ī hoc
Erythreę uaticinio qndā romanū marcū nomine ro-
māi exercitus ducē legisse fert: atqȝ eius cōsilio scipio-
nē ī aphricā iuisse. ꝙ uero dicit homūtio referēdū ē ad
ętatē scipiōis q iuuenis erat cū hānibalē supauit. scipio
.n. natus ānos. xxiiii. ꝓcōsulatū ī hispāia sortitus ē: q
patris & patrui q ī hispāia īterfecti fuerāt ultiōē animo
ītēdēs: ut flori uerbis utar: illā uiris armisqȝ nobilē hi
hispanię spāiā illā semīariū hostilis exercitus: illā hānibalis erū
laus ditricē: īcredibile dictu: prio īpetu carthagine noua ca
pta: ubi maxīa p̄sidia armoꝝ argēti & auri erāt: ibidē
magōe hānibalis frāt capto: a pyrēnis mōtibus usqȝ ad
occeāū & herculis colūnas r̄cupauit. scipio hispāia iā ī ꝓ
uiciā redacta: romā uēiēs: cōsul creatus: ī aphricā tran
siēs imitari cępit hānibalē: & italię clads ī aphrica uidi
car: itaqȝ cū hasdrubalis copias: & siphacis exercitū fu
disset: cartaginēses magna blli mole laborātes: hāniba
lē ab italia ut fessis subuēiat r̄uocauer: hānibal flēs ita
liā reliqt & ī aphricam ueniēs: ubi habito cologo de

pace tractauerũt: demũ de pace renuẽte Scipiõe discõ des: collatis signis cecinere tube: & acriter pugnatũ est cõstat tamẽ: ut Florus ĩquit: tã Scipionis quã Hãnibal is cõfessione: nec melius aciẽ ĩstrui: nec acrius potuisse pugnari. tãdẽ superatr Hãnibal: uictori Scipiõi premiũ aphrica fuit. & paulopost Hãnibal ad antiochũ asię regẽ fugiẽs: uictoq; postea ãtiocho a romanis. & cõposita pace: hac lege. ut romanis Hãnibal traderetr: tãdẽ ad Prusiã Bitynię regẽ fugiẽs: illic ueneno qd ĩ anulo portabat assumpto ne in Romanorum manus ueniret se se necauit: eo ãno quo ĩ Italia Scipio apud linternũ morbo decessit. ENEadũ .i. Romanorum supbia post uictũ Hãnibalem resurget. ACHIuãq; glĩã .i. Gręcorum glĩã pulucrizabit: hoc forsan propt Macedoniã uel ppt Corynthũ dicit: nã cũ Philippus rex Macedonię preesset: memores Romãi federis Philippi regis qd cũ Hãnibale: quõdã ĩ Italia dñante cõposuerat: moti etiã Atheniẽsiũ pcibus q romanorum auxiliũ cõtra Philippi ĩiurias implorabãt: Liuinũ cõsulẽ misserr: q mare ioniũ ĩgressus tota Grętie littora triũphãti classe pagrauit: & tãdẽ bis uictus & fugatus: rex Philippus Romãis cessit: atq; tãdẽ pseus Philippi filius post mortẽ patris: cũ ingẽti belli apparatu quẽ patr reliqrat aduersus Romanos pugnãs cum duobus filiis a Paulo Emilio cõsule capitr: atq; mutata sorte. Macedonia quomdã terrarum dña Romãis tributa soluere cogitr regio nomine ĩ Macedonia cessãte ĩ achaia quoq; Romãi Corynthũ opulẽtissimã urbem totius achaie caput grętie decus intr duo maria ioniũ & ęgeũ positã sub Mumio Romão duce ĩ pulueres redactam subuerterũt: & prot hoc forsan dicit achiuãq; glĩã pulucrizauit. LEO .i. Põpeius. POLITISsimus. Propt mẽbrorum eximiã pulcritudinẽ: fuit .n. Põpeius sũma mẽbrorum uenustate decoratus hic Põpeius con gnomẽto magnus: cõtra uiginti duos reges orientis desingnatus est: hic maximus dux ãtiquũ & ĩgentem

Florus

Supatur Hãnibal a Sci.

Eneadum superbia: achiuãq; gloria pulucrizabit & tributa reposcet: seruili iugo supponet.

Prusias rex.

Hãni. ueneno iterit

Perseus Philippi filius a Pau. emilio capitr

Corynthus

Põpeius cur magnus.

Romani nominis inimicũ: Põti reges nocturno p̃lio
uicit: & Paulo post itures & arabes/iudeos/Yherosoli
ma capta: Romanis tributarios fecit: hic itaq̃ uiginti
duoꝝ regũ oriẽtis uictor: asię domitor Romã reuer/
sus gloriosissime triũphauit de pyrratico/de mitrida
tico/ & oriẽtis bello: fuere ĩ eo triũpho (Plutarcho te

Asiamq̃ leo politissimus cõcutiet
etiã eneadũ luxuria ptinget alanos
lucidissimo bachata bachirro. sen
tietq̃ potẽtiã eius subthirrũ: uata

Varie regiões. ste) regiones ui
dalicet: Põtus/Ar
mẽia/ Capado/
cia/Paphagonia
Media/Colchis/
Hyberia/Alba/
nia/Syria/Mesopotania/Iudea/Arabia/pluresq̃ alię
regiões: ĩ hoc triũpho notata mille castella ab ipso ca
pta: ciuitates ferme nõgente: naues octigente: decora
Aristobolus rex captus. bat quoq̃ triũphũ Aristobolus iudeoꝝ rex captus: itẽ
filius tigranis Armenię regis: cũ uxore & filia: itẽ so
ror Mitridatis regis Põti: cũ quinq̃ filiis: multi Pirra
taꝝ principes: multiq̃ alii quos enarrare longũ esset
ENEADũ luxuria. ideo dicit q̃ Romãi pp diuitias
in luxuriã deuenere. ALANOS. quasi dicat Romãi p
Alania. tingent usq̃ ad alanos alania. n. est Europe Scythie: q̃
ad meothydas paludes ptingit: BACHAta bachirro
in uno exemplari reperi bathyrro in altero bachiro: ꝫ
fateor me nihil apud latinos de huiusmodi nomini/
bus cõperisse corrupta uocabula sunt forsan propt ua
rias translatiões. SVBTHIRRVM. mons est q̃ pspi
Paradisi flumina. cit paradisus terrestrẽ. INVATALIA. locus est ubi
paradisi flumina diuidunt: nã paradisi flumina: qua
tuor esse sacra scriptura testat̃: nomina autem horuꝫ
Isidorus Isidoro teste: sunt physon qui & ganges dicit̃: qui in
diaꝫ circuit & aureas secum trahit harenas: secundus
gion qui nilus appellat̃: fluminum maximus ęthyo/
piam ęgiptumq̃ circuens: tertius tigris uelocissimus
quidem: hic contra assirios uadit: euphrates: quartus
mesopotaniam irrigãs: hęc quatuor flumina ab eodẽ
fonte paradisi emanare theologi dicunt: quę cũ simul
Theologi. uadũt chabasia uocãt: locus uero ubi diuidũt uatalia
nũcupat̃. PYGMEIDES. Pygmęi populi sunt ĩ Ara/

bla minutū genus:ut li.iii. Pompōius refert:q̄ꝑ sa tis frugibus cōtra grues dimicādo deficit:ut aūt scri bit Pli.li.vii.Pygmęi extrema mōtiū Indię icolunt sa lubri cęlo sempq̧ uernāte:fama est illidētes arietū ca praꝝq̧ dorsis armatos sagittis ueris tēpore uniuerso agmine ad mar dscēdere/&oua pullosq̧ eaꝝ uolucrū — Pōpōius / Plinius

lia:q̧ charbasta nec nō & pigmey/ des breuitate deformes.Nūquid & nō eius uindicta afficiet britan nos:germāicos:& hyspāos colcha siq̄ue garmātis exules eius excipiet

(q ibi multę sūt cōsuet)alit futu ris gregibus nō reditū:hoꝝ longi tudo: ut Gellius ait in nono no/ ctiū actichaꝝ nō — Gellius

excedit pedes duos & quadrātē:quoꝝ mulieres qnto āno pariūt:& octauo senescunt:habēt singulare bellū cōtra grues & impares aliquādo:p aera d̄portant:Vn̄ Iuuenalis satyra tertia decima:Pygmęus paruis currit bellator inarmis:Mox ipar hosti ractusq̧ p aera cur uis: Vnguibus a sęua fert grue.BRITANNOS.Bri tānia insula est occeani:a Britōe rege sic dicta quōdā albion appellata:nūc āglia.hāc Cęsar bello subiuga/ uit q cū a cōtinēte diuisa esse dicat:ut Ptolo.li.ii.re/ fert:dicēte etiā Vir.& penitus toto diuisos orbe Britā nos Ro.impiū quasi extra terraꝝ orbē ꝑpagauit:alia Britānia minor ē Gallię belgicę regio:a Cęsare etiā bello pdomita.GERmanicos.Germanici populi no tissimi sunt a Cęsare etiā domiti.HYSPani.ppl'i etiā notissimi sūt quos uariis bellis Ro.pdomuere.GAR Mantis.ciuitas est(ut puto)nō lōge a Pōto:ubi mul ti Ro.exulauer.s; nomē hoc etiā corruptū ē:qm̄ in uno exēplari armētis iueni:i alio Garmātis:sed qm̄ Colcha Garmātis dicit:signū ē aliquā ciuitatē esse in Colchis nō lōge a Pōto:Pōtus.n.Colchos puicie uicine sunt GETE.Populi sūt feroces Thrarię:deq̄bs Ouidius depōto:nulla getis toto gēs est truculentior orbe Ap piāus uero dicit:Getas esse quos dacos appellāt: alii Gotthos alii Musios a Lucullo subatos. SYRTES. Gēs est aphricę int pētapolis:& tripolis.PICEIq̧ Etio pes.i.nigri Ethyopes:Ethyopia puincia est Aphricæ — Iuuenalis / Ptolo. / Virgi. / Ouidius / Apianus / Gete populi. / Ethyopia

supra Egiptum uersus meridiez ab Ethyopę uulcani filio sic nominata: in ea homines nigri sunt ppt solis ardorem : ut libro .ii. Plinius refert: Ethiopes quondam chusei sunt appellati : ut Iosepho placet li.i. antiquitatis iudaice. INDVS. quasi dicat q̄ Indi: Medi: & Perse: alieq̄ uarie regiões peregrine Romano se Impe

Plinius
Iosephus

rio subdẽtes: offerẽt mũera p pace cõseqnda. MOLES q̄ Persaꝝ. i. principes Persarum q moles sũt ppt opulẽtiam rerum que illos moles efficiunt. ERVNT Itaq̄

Getę obbediẽt: Syrtes ĩdomiti pl ceiq̄ Ethyopes tributa psoluent: ĩdus gẽmas auꝝ ĩ eneadũ monu scula cõseruabit: ut umiliato ca pyte suffragia cõsequat̃: sic medi molesq̄ psaꝝ. Erũt itaq̄ danai il loꝝ iugo suppositi: quos pfugos agitarãt: exinde duo leões fortissimi apud cãpos amathios concer

danai. Quasi dicat q̄ erunt Gręci suppositi iugo Romãoꝝ: q Romani descẽdebãt a Troianis: q a Graecis diruta Troia: diuersa exilia querere coacti sunt. DVO Leones. i. Cęsar & Põpeius fortissimi: quos p pt eoꝝ fortitudinẽ: leones appellat. CAMpos emathios. i. apud cãpos Macedonicos: siue Thessalicos: q etiã cãpi Pharsalici dicunt̃: Emathia. n. eadẽ ẽ: q̄ Macedonia puincia ĩ Europa: q̄ a Macedõe Iouis filio sic cognominata: q̄ãtea Emathia dicebat̃. nota patria ẽ prot Philippũ & Alexãdrũ: q in ea nati sũt: notissima quoq̄: prot bella ciuilia int Cęsarẽ & Põpeiũ. CONCertabũt. ut Appianus Alexãdrinus cordubẽsisq̄ Lucãus dicit: execrãdũ bellũ ĩtestinaq̄ calamitas int Romãos exorta est: nã cũ Iulius Cęsar : uictor ex Gallia Britaniaq̄ regrediẽs: alteꝝ cõsulatũ sibi absẽti tribui peteret: Marcellus cõsul adiuuãte Põpeio: Cęsaris petitioni fortit cõtradixit: mãdatũq̄ est Cęsari: ut nõ nisi dimisso exercitu: urbẽ intraret. Marcellus quoq̄ cõsul: Põpeiũ ad legiões: q̄ adluceriã erãt: cũ impii dingnitate misit qua iiuria cõmotus Cęsar rubicõez fluuiũ cũ armato exercitu trãsgrediẽs: cũ romã pperaret cõsules cũ Põpeio toto q senatu: ĩ apuliã fugere Cęsar uero romã ingressus di...

Cęsar. & Põpeius Leones.
Emathia
Appia.
Lucanus
Cęsar.
Cęsar dictator se

Brūduxisū ubi oīs seatus erat pcessit: q timor cōcussi: natū. per
iter ī grēciā cōfugerī. Cęsar ro. reuersus: ī grēciā trāsitū sequens.
statuit ubi Pōpe. cū uniuerso senatu futur bellū expec
tabat: cōuocauerta Pōpe. uniuersos reges oriētis: ibi
qp adueniēte Cęsare: cū uterqp maximas copias habe-
ret pūgnatū est: ibi Pōpeius supior euasit: Cęsar uero
citato pede. in

tabūt: unus sup rugiet altero de-
uorato. Inde taurus pacificus: sub

Thessaliam per
rexit: quem in se
quutus Pompe-
ius acies ibidē struxere: tādem uictus Pōpeius effuso
exercitu castris direptis. ad Ptolomeū regē: ī alexādriā
cōfugit: Ptolomeus aūt: uir oīū īgratissimus: Pōpeiū Ptolo.
occidit: a quo īgētia recepat beneficia: caputqp Pōpeii Pōpeius
& anulū: ad Cęsarē misit. ideoqp dicit: apud campos ccidit.
emathios cōcertabunt. VNVS Sup rugiet: pstat īsimi
litudinē: qm̄ utrunqp leonē appellauit rugire nāqp: p
priū leōis ē. A Ltero deuorato. hoc ideo dicit. qm̄ mō
tuo Pōpeio: Cęsar imperauit. INDE Taurus. i. Octa
uianus Augustus: quē taur appellat pro ī neruositatē
& uigorē: Octauianus Augustus: Cęsaris Iulii nepos Octauia
& adoptiōe filius: uictis Cęsaris auūculi sui īterfecto nus augu
ribus: īpare cepit: uir multis clarissimis uirtutibus or stus.
natus hic totū orbē terra: romāo subiecit īpio: nā pa
cto ī hyspāia: asturico & cātabrico bello: qđ qnquēnio
pactū ē: & ultimū augusto fuit pacata Hyspāia: cōtra
q̄: totius orbis terra: uictricia arma cōuerterat: tādē
apud tarracōē citerioris hyspāie urbē: Oro. i qt legati ī Orosius
do & scitha toto orbe trasmisso: tādē ibi īuenerūt
ultra quod iā querere nō possent: unde & Florus dicit Florus
qp gentes sub ipso sole habitātes: gēmas margaritas
elephātosqp: int munera trahentes: nihil magis q̄ lon
ginquitatē uie imputabant: quadriēniū. n. īpleuerāt
uie & tamē ipse hominū color eos ab alio uenire sole
fatebat: parthi quoqp rapta signa Rōana in crassiana
clade ultro retulerūt: quāobrē hi legati ab ultimis ter
ra finibus ueniētes refuderūt ī Cęsarē: ut Oro. dicit Oro.
Alexādri magni glias: quē sicut Hyspāo/Gallorūqp
legatio ī medio Oriēte apud Babilonē cōtēplatiōe pa

cis adiit: Ita hūc apud Hyspaniā ī Occidentis ultimo supplex cū gētilico munere eous īdus & scytha boreus

Florus.

orauit: atq ut Florus dicit cuncta atq cōtinua totius generis humāi: aut pax fuit aut pactio: año itaq sep tigētesimo ab urbe cōdita: ianū geminū clausit cuius porte bis ante se uidelicet sub numa rege: & uicta pri mū Carthagine clause fuere / & tā dē Augusti nōen adptus ē. MVN DI climata. qua si dicat totū orbē tributariū faciet

Clima qd sit.

Est aūt clima: tā tum spatiū terre quātū dies seu ho

leus mugitu: mūdi climata subtri buto cōcludet: in cuius diebus ag/ nus celestis ueniet: de quo īferius distinguemus. Veniēt aūt dies: q bus uirtus inūdationis illustrabit aqs: & leo monarchus conuertet adagnū: q orbē illustret / & regna subuertet. Gallus ouis accubans

rologiū sensibilit uariat: nec est idē principiū huius spatii qđ finis. hore. n. diei terrarū distātia uariāt. to ta aūt nr̄a habitabilis terra: ī septē portiones diuidit q climata dicunt: oīa uero mūdi climata: Octauiāus

Lucas euangelista

sub Romāo impio cōclusit: qđ etiā Luce Euangeliste testimōio patet: q ait: Exiit edictū a Cęsare Augusto: ut describeret uniuersus orbis. IN Cuius diebus. i.

Xp̄s Yh̄s

quo impante: agnus celestis. i. Xp̄s Yh̄s Dei filius: sal uator aduenlet. DE Quo inferius. i. de quo Xp̄o infe rius tractabimus. VENient aūt dies. i. ueniet tēpus. ī quo. VIRTus inū. i. baptismatis: ītelligit de baptis matis sacramēto qđ tātę uirtutis ē: ut animam a pecca tis abluat. ET Leo monarchus. i. Cōstantinus īpator

Cōstan. impator Zacha.

cōuertet. ADAGNVM. i. ad Xp̄um. QVI Orbē il/ lustret. i. q agnus illustrabit orbē ī peccatis: & idola/ tria cecū: unde zacha. illuminare his q ī tenebris & ī umbra mortis sedent. ET Regna subuertet. forsī hoc est ītelligēdū de regno diaboli: regnū. n. diaboli & po testatē eius: Xp̄s destruxit. uñ & dñus dixit: ecce prin ceps mūdi huius eiicietur foras: uel ītelligēdū ē: de mo narchia: q cessauit supueniēte xp̄iana lege. GALlus.

Sil. Pon.

. i. Siluester Papa. OVIS Accubās modicis. i. habens paucos subditos qa parua erat tūc respub. christiana.

LEONis ſpolio.i.Cõſtãtini Cęſaris ueſtibus ueſtiet ut paulo īferius dicemus.NIGRVM.i.ueſtis Silue/ ſtri cõuertet ī rubrũ ī īpialẽ ueſtẽ:q̃ Silue.ueſtis nigra prius erat.Cõſtãtius Cõſtãtii filius huiuſ noĩs pri mus Romãoꝝ impator:a beato Silueſtro papa a le/ pra liberatus eſt:cũ tamẽ nullis medicoꝝ remediis li berari poſſet.hic poſtq̃ religioniſ xp̄ianęſanctita/ tẽ:a beato Silue ſtro ſatiſ plene cognouiſſet:ſacrũ baptiſma ſuſcepit: hic itaq;:cũ maxẽtiũ:q militari tumultu Romę impa tor:& auguſtus creatus erat:fęlici bello uiciſſet:uolẽs (ut Gratiãus ī nõageſima ſexta diſtinctiõe decreti di cit)altiſſimo deo gr̄ias pſoluere:Silueſtro pon.& ſuc ceſſoribus ſuis impii ſui lateranẽſe palatiũ primo tra didit:deinde coronã ſui capitis:clamidẽq; purpureã: atq; coccineã tũicã:aliaq; ſingula īpatoria ueſtimẽta: & qd lib; īpiale ſignũ:& ornamẽtũ:oẽmq; īpialis cul minis pceſſionẽ:reuerẽdiſſimos quoq; ſacro ſcẽ Ro. eccle.cardinaleſ illũ ſtatũ ſingularis potẽtię habeř uo luit:tãdẽ q̃madmodũ impialibus ſtabat decorata mi litia:ita cleꝝ Scẽ Ro.eccle.ſtatuit adornari:uoluitq; cardinales/mapulis/& linteaminibus equos eqtarẽt & qd Silueſter pon.& eius reliq ſucceſſores:diadema te qd ex capite ſuo aſſũptũ illi tradiderat:ī honorẽ b̄a ti Petri apoſtoli ī capite deportaret/renuit tamẽ Silue ſter pon.coronã illã:eo q; ex auro & gẽmiſ p̄tioſiſſimis eſſet deferrẽ:ſed friſia mitra & candida tantũmodo uſus eſt:ipſe quoq; imperator equi Silueſtri ponti/ ficis frenu; tenens inſubiectionis ſignum ei ſtrato/ ris officium exibuit:publico quoq; decreto ſtatuit: quatenus oẽs Silueſtri ſucceſſores friſio illo ī pceſſiõi bus:ad imitatiõẽ Ro.impii uterenť:ne põtificalis ui leſceret cęlſitudo:ſed tãq̃ impii terreni dignitas reful geret:ideo aliquãtulũ latius q̃ decebat hęc explicaui/ mus:ut melius id qd dicit ītelligať.uidelicet:gallus ouis accubãs/modiciſ leonis ſpolio ueſtieť.EVANE ſcent eneadũ ſimulacra.i.pibũt ſimulacra falſoꝝ doꝝ

modicis: Leonis ſpolio ueſtie tur: nigrum conuertetur in

Cõſtan. pri. impator

Gratia/ nuſ.

Silueſter pon.

Frixium

q̄ a romás colebāt. VIRTus & sup̄ficies. i. adueniet alia uirtus/alie cerimonie/alia religio alii sacerdotes. SED et d̄ simulacris duo. nō michi satiscōstat: quare hoc dicat quāobrē nec temer̄ intp̄retari p̄sumimus ET De uitiis totidē. de auaritia forsā/& luxuria itelligit. ET Imprimā originē cōuertet. ipsa. n. dixit superius q Roma in sui principio futura erat raptu mecha & fratricidio prelibata: & ideo dicit q conuertet in hæc duo uitia in luxuria & parricidium. HINC ENEADE Gloria. Idest imperium Romæ i bizantiū. i. i Cōstātinopolim cōuertet: hoc ideo dicit qm̄ Cōstātinus p̄dictus trigesimus añus Romāo℞ impator. postq̄ palatiū suū: Romanāq; urbē: & oēs Italie p̄uintias: atq; ciuitates Siluestro pon. cōcessit. postq̄ magnifice Romanā ecl'ias. cū multa℞ ecl'ia℞ cōstrutione decorauit: i bizātiū ciuitatē q̄ (ut Iustino placet) a pausania spartano℞ rege cōdita fuit impiū trāstulit. ibiq; ip̄ialē sedē collocās ampliatā ab eo urbē: a suo nomine Cōstātinopolis appellauit. ERIT q; nidus delicatissimus. i. ciuitas: delitiis plena ET Robustū decus. i. fortitudo Romāo℞: q cū impatore Cōstātino: bizātiū iuere: i molitiē cōuersa est. ERVNT Danai. i. Greci i rob ore delicato. i. i pace & qeto impio. VSq; ad leonē. i. usq; ad emanuelē ip̄atorē: q sexaginta añis impauit. DONEC Catulos eius. i. usq; q filios eius emanuellis. VRSVS Deuoret. i. Andronicus inteficiat. OPTIMates Bizazenos obtenebret. i. nobiles Cōstātinopolitāos: priuet oculis. DECVS Decaluent fem. i. pudorē feminarū

rubrū: Euānescēt eneadū simulacra: uirtus/& sup̄ficies/alt cultus adueniet: alt cultor: sed & de simulacris duo: & de uitiis totidē ietnū i urbe: & ip̄rimā originē cōuertet Hinc eneadę gl'ia i bizātiū d̄ ducat erit q; nidus delicatissimus q̄lis nō fuit: robustū decus i mollitiē muliebrē cōuertet. Erūtq; danai i robore delicato usq; ad leonē sexagita pedū: donec catulos eius ursus deuoret: optimates bizāzenos obtenebret: decus decaluet femineū

In bizantium

Cōstātinus.

Iustinus

Pau. bizā. cōditor.

deturpet:Emanuel.n.grecoꝝ īpatorq ut p̄diximus se
xagīta ānis uixit:alexiū priogēitū post mortē eius suc
cessorē cōstituit:cui quoꝫ alexius admodū adolescētu
lus successisset:Adromici tutela regebaẗ:eo ꝙ moriēs
emāuel diletissimū filiū huic andrōico regia eq̄dē stir
pe gēito:sub fide cōmisserat:sed prodolor īmēsa dn̄ā
di cupiditas:andrōicū īuasit.hic itaꝙ postq̄ p aliquot
ānos defūcto emāuele:ī piū cū alexio gubernasset cui
alexio agnetē Philippus frācoꝝ rex filiā suā ī uxorē de
derat:īuidēs an-
drōicus-quoꝫ ui
deret latinos oēs
puero alexio pro
pt affinitateꝫ fa
uere ipsū (tāta est
cupido r̄gnādi)

Hinc aqla despecta ursū deuoret.
aqlā hircus obtenebret:pullū uo-
ret aqle:sāguis effusus:& physis of
fēdiculū:ī cōspectu trinodi numi-
nis clamitabunt.

crudlit̄ īterfecit:nā quoꝫ alexius solatii causā:ī aqs na
uigio paruo ueheret:ipsū aqs p̄cipitē d̄dit ī quo mor
tuo idē andrōicus ipiū assumit:oēsꝙ pcer̄s ac cōstāti
nopolitāos ciues:quos suspectos hab̄bat:crudelissime
ꝑsecutus est:quoꝝ partē exilio dānauit:partē īterfecit
& multos illoꝝ uisu priuauit:nec eius luxuria cōstāti
nopolitanas matrōas ītactas reliq̄t.HINC Aqla des.
.i.Isaac ipator.VRSū deuoret.i.Andronicū deuoret
AQuila.i.Isaac.HIrcus.i Alexius fratrē eius p̄dictū
isaac obtenebret:& uisu priuet.PVllū.aqle.i.filium
isaacꝑ sequaẗ:& nō ītelligas uoret.i.īterficiat q̄m nō
illuꝫ alexius īterfecit:andrōicus.n.p̄dictus:cū nobi-
liū oīuꝫ irā ī se cōtraxisset:a do illoꝝ animos īcitauit:
ut nobiles isaac uiꝝ regia stirpe natū īpatorē cōtra an
drōicū creauerīt:q isaac ciuiū fauor̄ andrōicū p̄lio su
patū:quoꝫ eū ī bello cepisset:tādē uariis cruciatibus ī
terfecit.quomꝙ isaac pacifice īparet:a suo fratre ale
xio oculis priuatus ē:& carceribus crudelit̄ mācipatus
SANguis effusus.i.sanguis effusus p andrōicū.ET
Physis offēdiculū.i.natur̄ peccatū:physis.n.grece na
tura īterp̄taẗ:q̄si dicat ꝙ peccatū īt fecti fratris isaac&
nefādissimū scellus cōtra naturā INcōspectu trinodi
numinis clamitabūt.i.cōspectu altissime trinitatis sepi

Emāue grę.imperator.
Alexius
Andro.
Phili.rex fran.
Heu regni lętalis.

Isaac impera.

Andro. ab isaac cap. infectusꝙ
Isa.a fratre oculis priuatur
Physis.

ssime clamabũt· FIEtq potãtiũ.i:gallo℞.IN aqs adri.
.i.ĩ mari ueneto cõgregatio.CEco p̃duce.i.cõgregabi
tur exercitus cuius dux erit cecus:nã ueneti exercitũ cõ
tra grecos parãtes:ducẽ cõstituerũt ueñtũ:q cecus erat.
HIRcũ abigẽt.i.alexiũ ĩpatorẽ quoꝫ.n. p̃dictus Isaac

Alexius impator Isaac.

regnaret:alexius uir siqdẽ nephãdus: fratrẽ suuꝫ isaac
natu maiorẽ(ut diximus)excecatuꝫ ĩ carcerẽ misit:id
quoq ĩ alexiũ adolõscẽtulũ.xii.ãno℞ ysaac filiũ molie
bat:nisi ipse salu
tem fuga q̃sisset:
quãobrẽ audito
nephãdo scelere
alexii: philippus
frãco℞ rex baldu
inũ flãdrẽseꝫ co
mitẽ ueñtias cũ

Fletq potãtiũ ĩ aqs adriaticis con
gregatio ceco p̃duce:hircũ abigẽt:
biꝫãtiũ ꝓphanabunt:edificia deni
grabũt:au℞ eius & spolia porbem
disp̃gẽt:uirgines humiliabuut:op
timates eius decaluabunt.

ĩgẽtibus copiis misit.ut parit ueneti suas copias cõtra
cõstãtiopoliꝫ mitterẽt:quoꝫ itaq exercitus cõstãtiopo
liꝫ puẽisset:oppugnata ciuitate:ueñtus &gallicus exer

Alexius impator ĩterficit

citus re℞ potius ẽ: & alexio ĩpator ĩterfecto (prius ta-
mẽ urbe capta)ꝓcers:p̃dicti exercitus unãĩmit statuer
ut ex gallis &uenetis patriarcha &ĩpator eligeret: hac
lege:ut si ĩpator ueñtus nõ esset:patriarcha aliqs ex ue
netis cõstitui deberet.facto scrutinio a.xy.uiris:qui si
mul cũ bõifacio mõtiferrato thessalie rege:electors cõ

Balduinus
Thomas patriarcha

stituti erãt: Balduinus ĩpator elegit: thomas uero ma
urocenus uenetus ĩ patriarchã assũptus ẽ:q balduinuꝫ
statiꝫ cõfirmauit:proceres ergo ĩtra ãnuꝫ:totuꝫ impii
dñiuꝫ consecuti sunt: &ex captis urbibus q̃rta pars ue
netis assignat:uñ oẽs ĩsulas egei maris ob tiuerunt:cre
tã.s. &nigropõtũ q̃ quẽdã euboia dicebat:alias quoq
minores ĩsulas ex qbus cretã usq ad nr̃a tẽpora tẽuere

Greco℞ ĩpium ad gallos trã sfertur

sic ergo greco℞ ĩpiuꝫ:ĩ gallos traslatuꝫ ẽ: &ĩnt ipsos &
ueñtos greco℞ dñatio partita fuit: & tãdẽ passa ẽ cõ-
stãtinopolis ĩcomoda: q̃ belluꝫ affert& ĩdo dicit bizã
tium prophanabunt.hircus non balabit.i.ĩpator non
ĩpabit Gallus nõ cãtabit.i.patriarcha cõstãtiopolitãus
nõ cãtabit. Vsq duꝫ.liiii.pedes.i.usq quo.liiii.ãni.Et
nouem polices;i.nouẽ mẽses discurrant.in uno exem-

plari repi.xliiii.pedes:ī altero uero repi.liiii:pedes scri ptoꝝ errore hoc euenisse patet:qd aūthoꝝ uerius sit si ne dubio credo ꝙ.liiii.potius quā.xliiii.sit legēdum:nā imperium Gallorū apud cōstātinopolim: plusq̄ qua tuor & quadragiuta ānis durauit:eo potius quōiā nōnul li dicūt Gallos apud cōstātinopolim octo & quinquagin ta ānis impasse.

Hircus nō balabit: & gallus nō cantabit: usq; dū.liiii.pedes & nouē pol lices semisq; pmēsurati discurrant.

dicit itaq; qd grę coꝝ impium per .liiii. annos nō erit apud gręcos usq; dum predicti anni & menses discurrant: nam tunc ad Gręcos redibit. qum.n.p̄dicto tempoř Galli Gręcis impassent: qdā Gręcoꝝ nomine Michael Paleologus: ge neř qdē Theodoro Vataro cōiūctus: q uatarus & si absq; impio esset: Gręci tamē impatorē eū appellabāt: clarus apud Gręcos habri cępit.cūq; Theodorus Vatarus apd Andriopoliz: duobus filiis supstitibus dcessisset: āte mor tē tamē p̄dicto Paleologo filios peruulos & regnū: sub tutoris nomine reliqt: hic itaq; Peleologus quuz ingētis uir animi esset: ī latinos bllo aggressus: Achaiā & uicinas Gręcie regiones Gulielmo Gallo bello supato recepit. ipsūq; captiuū Andriopolim misit cūq; ī cęteras regio nes bellū īstruerei: Balduinus impator Paleologo resi stere parat: ac īteri Gręci q cōstātinopoli habitabāt: q bus latinoꝝ nomē īfensū erat Paleologū uocāt: & cōcu bia nocte ei ciuitatis portas apiūt: Balduinus uero cōstā tinopolitanus ultimusq; ex Gallis īpator: & Pātellō lusti nianus patriarcha: ad euripum cōfugere. Paleologus ue ro: urbe & impio capto. ut maior ei impādi securitas ses set. Theodori filios: sue fidei a patre cōmissos: interfi ci (uiolata fide) p̄cepit. sicq; Constātinopolitanū: impiū ad Grecos rediit: qd ī Paleologa gēte.clxxxxiiii. ānis p māsit: usq; ad annū salutis.m.ccccliiii.cū phdolor Oto manus Mahumetus Turcorū impator: constātinopoli tanū impiū: expulsa Peleologa: corrupta gēte: suscepit. AQVILA Triceps.i.impator Fridericus: q tria regna habuit.s.Iherusalē: & regnū Sicilię & impiū VOLet & reuolet.i.multa faciet: secūdū uoluntatē suā HIRCVS id est imperator Constantinopolitanus.

Theodorus. Va. Grę corus imperator.

Paleo.

Gulielmo.

Baldui. impera.

Iustinianus pa.

Otomanus mahumetus. tur. ipe.

Fed. ipe.

IVgalis.i.captiuus: ĩ cõstãtinopoliȝ deduceť. SICut ĩfe
rius ꝑmittit se dicturã: ꝗ hoc ĩferius nos quoq; ĩcõmẽto
latius declarabimus. IN Vltima ętate. hic adeo apte de
xp̃o uaticinata ẽ: ut apud xp̃icolas expositiõe non opus
Philip- si t: oĩa ista q̃ de Xp̃o dicit Philippus siculus Pre. Or. sa-
pus Sicu. cre theo. eximius professor: nullo penitus mutato uerbo
Pre. Or. usq; ad ultimũ i
li. suo de testimo niis Sbyllaꝝ adducit: asserens se ab hac Erythreę epistola accepisse
Leonar. de utino Pre. Or. Leõardus quoq; de utino eiusdeȝ or. sũmus theo. cõciõator celebr rimus: istius uati

Aqla triceps uolet & reuolet. hircus iugalis ĩ bizãtiũ ꝗduceť: sicut ĩferius distinguẽs. In ultima ętate: humiliabiť deus & humanabiť ꝑles diuina iũgeť humanitati diuinitas iacebit ĩ feno agnus: & puellari officio educabitur deus & homo. Signa p̃cedẽt apud apellas: mulier uetustissima p̃sciũ cõcipiet: boetẽ orbis mirabitur

cinii etiã partẽ adducit: dicit ergo sibylla ultima ętate:
q̃ñ ĩ ultĩa ętate natus ẽ Xp̃s: & sic apostolus dicit: nos su
mus: in quos fines seculorũ deuenerũt. HVmanabiť ꝑ
les diuina .i. filius dei: uerbũ dei scd'a ĩ trinitate ꝑsona.
Imꝑante. n. Octa. Augu. (ut diximus) quadragessimo
secũdo ĩperii sui anno: cẽterũ mę quoq; nonagesimę tertię
olympiadis ab urbe uero cõdita. dcccclviii. a natiuita
te abrae. ii. m. xv. ab Adã. v. m. clxxxxviii. aduẽiẽte ple
nitudine tꝑis uerbũ dei ex ĩtemeratis Marie uisceribus:
humanã carnẽ assumpsit. SIGNA p̃cedẽt apud appellas
apud iudeos: iudei. n. multis nominibus nuncupantur
Sabbatarii recuti ti uerpi. martialis - sabbatarios appellat - recutiti quoq; apersio di
cunť a restituta cute post cicumcisionẽ. un. e & Persius
ĩcutitaq; sabbata palles. i. sabbata iudeoꝝ ĩcutitoꝝ: sic &
marti: nec recutitũ fugis inguina iudeorũ: uerpi quoq;
dicunť a uersa pellicula quę ĩ circũcisiõe mutilať: nã uer
pã uirile mẽbrũ appellamus: & ea rõne apelle dicunť. i.
sine pelle. Vñ Ora. credat iudeus apella: MVlier. i. Heli
sabeth PREsciũ cõci. i. Scũ Iohãnẽ p̃cursorẽ & ꝓphetã
& nunciũ: BOEtem orb: mirab. i: stellã mũdus mirabiť
q̃ magos duxit: DVCA p̃st. ad ortũ. i. ad locũ ubi natus
est. Xp̃s: HICha. i. Xp̃s habens. PEDES. i. annos xxxiii

SEX Polli.i.sex menses. VNúq; diabo.i.iudã. NON In gladio. Xp̃s.n.subiecit Romã & reges: nõ bello & gladio qđ mirabilissimũ fuit. IN HAmo pis.i.ĩpredicatiõe Petri cui Petro & cęteris ap̃lis xp̃s dixit: uenite post me faciã uos piscatores hominũ: certe nõ hęc sine stupore lego: nã nihil aliud nisi euãgelistas legere uideor: adeo ipsis cõsonans est. QVAtuor alata.i.quatuor euangeliste qui quatuor euãgeliste etiam ab Ezechiele ĩforma quatuor animalium habentiũ alas figurant: ista animalia apud christianos notissima sunt. NOMEN Agni.i. nomen Christi: quem etiam Ihoannes euangelista agnum appellauit: cum dixit: ecce agnus dei. SERENTes

ducatũ prestabit ad ortũ: hic habens pedes.xxxiii.sexq; pollices: eliget sibi ex piscatoribus delectis: numerũ duodenariũ unũq; diabolũ: nõ ĩgladio belloue eneadẽ urbẽ reges ue subiciet: sed ĩ hamo piscantis: in delectione & pauperie supabit diuitias: supbiã cõculcabit: morte ꝓpria mortuos suscitabit: & cũ mactabit̃ uiuet q; ŕgnabit & cõsumabũt̃ oĩa: fietq; regeneratio: bonos iudicabit & malos. Hinc.iiii.alata animalia surgẽt inte stimonium: nomen agni tuba concinẽt; serentes iustitiam. legemq; irreprehensibilẽ: cui cõtradicet bestia simul & abhõinatio: spumeq; dracõis

Nomen agni

.i. seminantes iusticiam: LEGEMQVE IRREPREHENSIBILEM. idest legem christianã: quæ irreprehensibilis est: quæ neq; libidinosum oreq; turpe aliquid: ut lex mahumetea permittit: inimicos diligere docet: multaq; alia quæ christianam religionem sanctissimam esse: apertissime ostendunt. CVI COTRADICET BESTIA. idest cui legi christianæ uel christo: cotradicet Mahumetus: quem bestiam appellat: & merito quidem: quia legem tradidit bestialem: & pecudum moribus congruentem: ut in suo alcorano patet. ET ABHOMINATIO. idest Antechristus: qui merito abhominatio dicendum est quia excelsam Dei maiestatem blasphemauit: sed hoc inferius. SPVMeq; draconis.i.heretici

Mahumetus bestia dictus.

SED Surget stella .i. Paulus. QVatuor anim. i. quatuor euāgelistarꝫ habēs similitudinē. ERitq̃ ītuba mira. de p̄dicatiōe sua ītelligit: q̄ ꝑtotū orbē ītōuit: unde tubā Paulū ap̄luꝫ multotiēs appellāus. DAna. illu. i. gręcos. p̄dicauit. n. ī gręcia ad quos nō nullas scripsit ep̄las: nā & athenis dyōisiū cōuertit: ORb. illustr. tū p̄dicatiōe: tū ep̄lis suis hic. n. ap̄luꝫ ꝑmeritis laudaṫ neq̄: nō solū ī una ꝑuīcia: ſ ꝑ uaria terrarꝫ regna uerbū dei cū maximis laboribus (ut ip̄e testaṫ)

Paulus. Tuba.

semīauit: uas. n. electionis a dño meruit appellari q̄ nōen suū ī gentibus p̄dicaṫ: unū & ipse dicebat: gręcis barbaris & oībus sū: Enead. i. Romę. LAtus piscantis. i. ecl̄ia q̄ piscatorē Petruꝫ prīcipē habet: uirtute p̄dicationis sue nōen xp̄i usq̃ ad finem seculi perducet. HINc gladiabiṫ. idest

Pau. uas electiōis

Sꝫ surget stella mirabilis: q̄tuor aīaliū habēs ymaginē: eritq̃ ītuba mirabili: danaos illuminabit: orbē illustrabit: in eneade latus piscatoris & nomē agni usq̃ ad finē seculi uirtute ꝑducet unū ī eneade uinctos a diabolo liberabit: hinc gladiabiṫ: moriēs illustrabiṫ: porro gl̄iosus exitus eius Eritq̃ b̄stia terribilis ab oriēte uēiēs cuius rugitus usq̃ ad gentes pūicas audieṫ: cuius capita septē: sceptraq̃ ī numera: pedes sexcenti sexagita tr̄s: hęc erit cōtradicēs agno blasphemet testamētū eius augensq̃ drācōis aq̄s reges aūt & optimates seculi erūt ī sudoṙ terribili: nō diminuēt peds eius

interficietur gladio. a Nerone. n. interfici iussus est. POrro glori. i. gloriosa erit mors istius. ER itq̃ bestia. repetit de mahumeto id q̄d p̄ dixerat se dictură de mahūeto. AB oriente. qa ī oriēte natus est. CVius capita. i. cuius mahumeti septē capita erūt. i. septē uitia. SCeptraq̃ in num. i. regna q̄ possidebit mahumetus plurima erūt. PEdes sexcenti sexa. tr̄s. i. habebit sexcentos lx tr̄s años hoc nō est ītelligendū de uita mahūeti,: q̄ nō tot añis uixit: ſ referendū est ad posteritatē eius: nō est ītelligēdū de eius secta q̄ plus durauit. ſ q̄si uelit diceṫ: q̄ posteri ꝺ gente mahumeti ꝑ tot años durabūt. AVgensq̃ dracōis aq̄s. i. hereticos & ꝑfidos. REges aūt & optim. i. xp̄iani principes fatigabūṫ. Nō di. i. nō potuerunt diminuere PEdes. i. años eius: & años ī ꝑii successorꝫ eius: mahume

De mahumeto. ubi natus sit.

Mahu. q̄bus natus

rici gen̄ris: an̄o nr̄e salutis q̄ngētesimo nōanagesimo q̄n
to: ī arabia natus ē: hic nāq; pseudo ꝓpheta: uigesimū oc
tauū an̄u3 agēs: nouā ac pniciosissimā supstitionē (ī ma
ximū reipub. xp̄ianę dānū) īduxit. q quo3 uafer & natu
ra callidus esset: & tū xp̄ianę: tū iudaicę legis plurium q3
sectaꝝ cęrimōias ritusq3 calleret: se ꝓphetā esse dicebat
& a deo accepisse q̄ rudi pp̄lo loq̄bat̄: quā ob re3. quom
a multis sūmo honor̄ coleret̄: regnar̄ ī arabia & p̄sia cępit
nec his cōtētus (cū regnādi libido uexabat) magnis p̄sa
rū arabūq3 paratis copiis īcipiēs Rōani īpiū fines r̄ ęgyp
tūq3 iuadēs suo īpio alexādriā pluresq3 ciuitates subiecit
hūc quo3 nō solū sibi subditi cōfluerēt: s̄ remotis regiōi
bus hōinū multitudo ueniret: astu & armis plures cępit
debellar̄ ꝓuīcias: & qu3 Arabiā, Aegyptū, Lybiā, Syriā
q3 suo īpio subegisset: uictas gētes ad suā supstitiōē (abie
ctis cunct[alia ꝝ legū ritibus) cōpellebat: cōposuerat uir
iste pessimus auxilio sergii artiani: iohānisq3 anticheni
heretici & cuiusdā hębrei mathematici: libꝝ suę prauę su
pstitionis: ī quo multa iudaici ritus: multa xp̄ianę legis
assūpsit: nonulla nr̄e fidei decreta asserens: multa negās
q̄ lōgū esset enarrare: & ut facilius uanas gētes ad suū ui
te modū alliceret: hęc abhōinabilis bestia multa pmissit
q̄ bluinis potius quā humāis moribus cōueniētiora erāt
tāta nāq3 & ea horrēda pmissit: ut illa referr̄ honestā lin
guā nō deceat: quo factū est ut breui admodu3 tēpor̄ ab
arabia usq3 ī ultimū aphricę: īpiū dilatauerit: s̄ q̄d plura
paulopost: octīgētis u3 ab hīc an̄is ī ęuropa mahumeti se
cta ꝑuenit: nā ꝓh dolor hispāiā (ī q̄ Rodericus uese got
hus r̄gnabat) lex mahūetea fedauit: quā īnūerus arabu3
& aphroꝝ exercitus (gaditāo freto trāsmisso) īcautā īua
sit: & tota ferme hisp. a mahūetea gēte subito capta: lōgo
tēpor̄ cū hispāis uariis bllis certādo: octīgēt[fer̄ an̄is illā
gēs pfida tēuit: & si nō lōge captā hispāiā partē illius cre
scentibus xp̄ianis uiribus pder̄ cępit: atq3 tādē fęlici nr̄a
hac tēpestate: Ferdinādus, & Helisabt post tot an̄os ma
hūeteā gentē ibidē ī hispa. regnātē: ex hispāia penitus ex
puler̄: recupato granatę regno: ad qd̄ supioꝝ regū uiri
bus attriti: tāde3 sese reduxerāt. STelleq3 due .i. Dn̄icus
& Frācīscus: q stelle ꝑpt scītatis splēdorē uocāt. Similes
prime. i. Paulo ap̄lo ī officio p̄dicationē similes erū t: &

Natura & ritus Mahu.

Sergius artianus.

Iohēs antichenus liber mahu.

Turpissimus ritus mah.

Rodericus

Mahūeta ni hispaia puāt.

Dn̄icus. Franciscus.

gẽt cõtra ipsã.i.cõtra mahu. Nã p̃dicatorꝝ & minorꝝ ordĩ: q ab istis duobus sciſſimis uiris exordiũ abuerĩ: miꝝ ẽ: qñtũ cõtra mahũeteã legẽ: cõtraq; hereticos pugnãtes: ecl'iã defẽ sauerĩt: nã actũ ꝑpe modũ de xp̃iana repb. erat: nisi dꝰ is tas stellas senescẽti mũdo dediſſet: qđ hic conietari potest: ꝙ lateranẽses ecl'iã ruẽtẽ ro. pon. dñici hũeris substẽtatã ui dit. Et nõ obtinebũt. i. nõ oĩno eius legẽ extirpabũt. Dõec abhõinatio. i. usq; quo antixp̃s uẽiat. Vñ nota ꝙ q̃si inuit: ꝙ ĩ ultimo isti ordi nes p̃dicabũt cõtra mahu. & p̃ualebunt

Stelleq; due similes p̃rĩe surgẽt cõtra ip̃sã: & nõ obtinebũt usq; dũ ueniat abhõinatio & uolũtas altiſſimi cõsu meĩ sicut ĩferius distĩguemus. porro leo fortiſſimus ab occidẽte rugiet: co loris cęlestis maculatus auro: cuius ca pita qnq;. pedes qngẽti: irruet ĩ bestiã & cõteret uires eius. caudã uorabit be stię: pedes & caput oĩno nõ ledet. hic morieĩ leo. hic cõfẽtabiĩ bestia: rgna bit & uiuet usq; dũ abhõinatio uẽiat

Carolus magnus

PErro leo. i. Carolus cognomẽto magnus. CVius capi ta qnq;. i. regna qn q;. PEdes qngẽti. i. añi: de succeſſiõe po sterioꝝ suoꝝ intelli git: q̃ tot añis dura uit usq; ad Carolũ caluum. IRruet. i. p̃lilabiĩ cõtra gentẽ mahu. CAudã uora bit bestie. caput & pedes oĩno nõ ledet: ꝑ cauda ĩtellige gẽtẽ ultimo ad mahu. cõuersã. caput uero & pedes regna ubi pri mo mahu. secta exordiũ abuit. nã Carolus arabiã & p̃siã nõ ĩ uasit: ubi secta ista exorta est: alias tamẽ ꝓuĩcias q̃s đ nouo saracẽi aq̃sierãt: bello fatigauit. uel p caput ĩtellige ĩpiũ sa racenoꝝ: quoꝝ alteꝝ ĩpiũ ĩ aphrica: alterũ ĩ arabia erat: & p pedes ĩtellige años duratiõis istius peſſime secte. Caroli ge sta uulgata sũt nimiũ: uir iste ꝑ fide plurimũ laborauit: eã orã hiſpãię q̃ gallię uicina ẽ: quã saracẽi poſſidebãt: bello at

Cõstãtinus

triuit Cõstãtino gręcię ĩpatori ꝑ recupãda hierusalẽ: copias magnas & classes dedit: ĩ multoꝝ errorẽ diſimulaĩ nõ poſſũ

Hispania a Carolo libratur Euangelii dcũ;

q Caro. totã hiſpãiã a sarracẽoꝝ mãibus librasse dicũt: qm̃ pãpiloniã & pyrreneis mõtibus uicina oppida uastauit (fe ciſſet utinã) ĩ hic ortus ẽ error: qm̃ multi ẽnoꝫ sua ignorẽt aliena scribeĩ nõ erubescũt. ET post abhõ[illegible]atiõem. i. post antixp̃ꝫ reuelabiĩ ueritas: & cognosceĩ agnus. i. xp̃us. Cui xp̃o reges & regna obediẽt: ET erũt uniuerso terrigene. i. oẽs hõies unã legẽ accipiẽt. VT unũ ouile. i. ut ĩ ecl'ia uniãĩ. sic etiã ĩ euãgelio: fiet unũ ouile & unus pastor. ET [illegible]

agno.i.cū ppt eoꝝ ſupbiā:recedēt ab unione Ro.ecclię ET ī ouile abhoreāt.i.catholicā Ro.eccle.abhoreāt:PER Deuia:i.errores ſeqntes:quos Gręci plures habebant: quos ſi uidere placet lege ſcūꝫ doctorē:ī tractu cōtra Gręcoꝝ errores:ERIT in poſteris diebus pſitacus:i.rex Gulielmus:quē pſitaco cōparat:qm̄ ut pſitacus auis ē amicabilis:ita & Gulielmus fuit pacis amator:DANS Iura ſiculis.qa ī Sicilia regnauit:& gallinā ſine pullis:i.uxorē

Gulielmus rex. Pſitacus.

Et poſt abhominationē reuelabiť ueritas cognoſcet agnus cui leones & regna colla ſubmitēt : & eruntoēs terrigene couenietes ī unū:ut unuꝫ ouile ſubeant:& uirga regant ī una & modicū tēpus erit:ueniēt aūt dies ut cōterat danaū gl'ia:& iteꝝ reſtauret:ſ nō ī ſtatu priori:cū extollenť ī ſupbiā:ut recedant ab agno : ouile abhoreāt p deuia recedētes eritq́ ſceleꝝ cōgregatio.Erit ī poſteris diebus pſitacus:dās iura ſiculis:habēs peds xxxxiii & gallinā ſine pullis.hic mittet ex lateribus ſuis:irruetq́ in hircos:uorabunt &deſtruent:&euellēt: dōec urſus rugiat:cuius pedes treſ ſemiſq́:&cōphenſa aqla cuius nomē .y.qnq́ apicibus ineſtimabiliť ſibillās:miniſtrū iniqtatis deſtruet:urſū cōterat:caput euellat:ſcetrū eius poſſideat:latera pſitaci hrcina callidi

ſine liberis: MIttet ex lateribus. .i.ex ſuis collateralibus:IRRuetq́ ī hircos.i.pugnabit cōtra Gręcos:hic Gulielmus huius nominis ī Sicilia ſecūdus: regnaī ī Sicilia cępit mortuo patre ſuo gulielmo magno ſecūdo Sicilię & apulię rege hic: ita q̄ rex Gręcos latinis īfēſos magna claſſe parata ī Gręciā traiiciēſ magnis affecit cladibuſ pluresq́ Gręcię ciuitates uaſtauit:& pluīs eaꝝ cępit:DONec urſus.i.donec Andrōicus impator:ď quo ſupra diximus:RVGiat:i.īpet:CVius pedes treſ ſemiſq́:i.q regnabit añis tribus cū dimidio:ET Cōphēſa aqla:i.cōſtituto ī īpatorē:CVIus nomē.y.ſcriptuꝫ qnq́ apicibus.i.ille q habebit nomē ſcriptū qnq́ licteris:nā Iſaac qnq́ licteris ſcribiť:hic.n.ut diximus:cōſtitutus ē agręcis ī impatorē cōtra Andrōicū:SIBiLans:i.furens: MINiſtrū iniqtatis:i.Andrōicū:RVſuꝫ:i.Andrōicuꝫ.

Gulielmus Gręcos coſlegit.

Andro. impator

Iſaac imperator.

LATera psitaci .i. duces Gulielmi regis Sicilię: q bellū faciet tēpore Andrōici cōtra gręcos: supuēiēte Ysaac: expellent a gręcia: calliditate & gręco astucia. ERIT Altera gallina. de cōstātia ītelligit q ut dicemus de gente Gulielmi fuit. CVI Dabit gallū germanicū .i. Cōstātię dabit īpator Hēricus ī maritū: & dabit nō ē referēdū ad Gulielmū qa nō ipse il

lāl ... rico dedit ꝑ ītellige qꝓ Sicilia dabit Cōstantie Hēricū ī maritū HIC Descēdet ī rugitu .i. hic ueniet cū furore & possidebit hereditatē: & regnu

tate abigent. Erit altera gallina generis eius cui dabit gallū germāicu hic descēdet ī rugitu sicut ursus cum deuorat carnes optimas: hereditate psitaci possidbit: filios regis appositi obtenebrabit: glīa siculo ānu labit dōec tres peds: & sex pollices cōsumētur oculos eius gallina claudet supui

Gulielmi. FILios regis appositi .i. filios Tācredi priuauit oculis. DONec tres pedes .i. afflictio Sicilie durabit ꝑ tres años & sex mēses: iquo tēpore cōtra Tācredū Hēricus pugnabit: quā ob rem miserias belli Sicilia patiet. Oculos eius .i. Cōstātia supstes erit post maritū: prius .n. mortuus est Hēricus. hęc .n. cōstātia .ut multis placet Gulielmi regis Sicilie filia fuit: lꝫ nō dicāt cuius Gulielmi an .s. patris uel filii: qm̄ uterqꝫ Gulielmus dictus est. aliq sunt q dicūt ipsā Gulielmi secūdi filiā. Blōdus uero forliuiēsis dicit rogerii filiā fuisse: qđ michi salua pace uerisimile nō uidet: qm̄ Rogerius: pat Gulielmi fuit. Guliel. uero ii Gulielmi pat fuit: quo ii Guliemo mortuo Cōstātia Hērico nupsit: q si Rogerii fuisset filia: admodū senex nupsiset: hęc igit Cōstātia a patre ī panormitāo monasterio: cū puella esset hac ratiōe posita fuit: nā ferūt qꝓ Ioachī abbas ꝓphetice cōstātię patri dixit: natā sibi filiā esse: q regno Sicilię calamitatē allatura esset: quo audito cōterritus pat: ut regni saluti cōsuleret: ipsā deo ī panormitano mōasterio dicauit: ꝑ tādē mortuo Gulielmo secūdo: quē cōstātię patrē dicūt: qdā tācredus: q diu ab oībus panormi spretus fuerat: quē Blōdus: ꝑdicti Rogerii ex cōcubina natū fuisse dicit: quē tamē alii aiūt: gulielmi filiū ex dānato cōcubitu natū esse regni Sicilię: dyadēa suscepit: ꝑ cū Celestinus iii Ro. pon. egre ferret Tācredū Sic

Cōstātia

Blondus

Pręsagiū de Cōstā.

Celestinus pō.

llę regno potiri: eo qđ ĩcõcessa copula natus esset: Hẽri- cũ sueuũ ĩpatorẽ electũ ea cõfirmauit cõditiõe: ut henri cus regnũ Siciliȩ ꝓpriis recuparet sũptibus: & cẽsũ solue ret añuum: & ut hoc Hẽricus faci lius efficeret: Cõ stãtiaꝫ ꝑdictã in monasterio pa- normi ꝓfessã pe tẽtibus ipsis sicu lis ꝑ regni qete: ĩquo magni tu- multus erãt Hẽri co ĩ uxorẽ data ẽ q̃ cũ matura esset etate dũ nupsit: cũ maximo oĩuꝫ stupor̃ años nata quinqꝫ & quin- quaginta filium peperit: q postea Fede. ĩpator fuit POST hoc cũ aq lã. i. Isaac de quo ꝑdiximus: q ab Alexio frat̃ suo fuit excecatus.

uetqꝫ. Post hȩc aũt cũ aqlã obtẽebra bithircus pullũqꝫ abiget: ascẽdet ĩcõ spectu altissimi bizãtii scelera & trĩo dũ nũc effusũ sãguinẽ: & physis offẽ diculũ abhõĩnabit̃: & reliqe dstrutio nis ursi septuaginta pedũ cõducẽt ꝑ aq̃s adriaticas filiũ aqle & potestates paucissimos spõseqꝫ latus & cũ pullus uorabit̃ corruent ĩbizãtiã. decus & gl̃iã subuertẽt ipsius dẽigrabit̃ auꝝ scũꝫ ꝓphanabit̃ flãmis tradẽt̃ edifi cia: decus fȩmineũ dcaluabit̃: & ue resonabit undiqꝫ: excipietqꝫ colũna uindictã nõ erit hircis dux aut gal lus ĩ bizãtium. nec erit pax nec cõso latio nec decus: ꝭ derisus & subsãna- tio usqꝫ dũ liiii pedes & ix polices se misqꝫ ꝑtranseant: & hoc erit signuꝫ ueniẽt in posteris diebus due stelle lu cidissime: de quibus prediximus: in peccatis mortuos suscitãtes: similes stelle ꝑtiori: & quatuor animalium.

Cõstãtia mõacha Henrico nupsit.

Fed. ĩpe. filius Cõ stantie.

HIRcus. i. Alexius. hȩc iaꝫ iteꝝ dixit: & ex prȩdictis pa tent. RELiquie dest uctionis ursi. i. ueneti qui reliquie fuerunt Attilȩ regis hũnorum. hic Attila flagelluꝫ dei appellatus: cum longo tempore multas prouincias fati- garet: presertim Italiã: plures ciuitates euertit quaꝝ aqle ia fuit q̃ euersa multis Aqleiȩ ac totius Italiȩ ciuibus: At tilȩ furorẽ fugientibus: Venetiaꝝ ciuitas condita uel po tius ampliata fuit. VRSI septuaginta pedũ. i. Attilȩ qui tot añis uixit. FILiũ aqlȩ. i. Alexiũ filiũ Isaac: oĩa ista ut dixi patent. SPOnse latus. i. legatũ. EXCIPietqꝫ colũna. hoc dicit qa Balduinus Flãdrẽsiũ cões: Alexiũ ꝑcipitari fecit qui (ut credo) supra columnam cecidit & ꝑsoluit penas iniurie quaꝫ fratri suo Isaac crudelis sime ĩtulerat

Attila fla gellũ dei

A quibus Vẽtia- ꝝ ciuitas condita fuit

DVX.i.ĩpator:GALLVS:i.patriarcha:LIIII Pedes:
diximus tot añis:Grȩci sine impio fuere: DVE Stelle.
Pa. Dñi Dominicus & Franciscus cũ eoꝝ potestate: STELLE
cu.& Se. priori:i.Paulo:QVATuor animaliũ:i.quatuor euãge
Frnaci. listaꝝ ꝙ ideo forsa; dicit qa ꝑdicatio ĩ euãgelica doctri
Paulus. na consistit:ANNũciãtes nomẽ:Ecce q̃ apte officiũ ꝑdi
Euange catiõis ãscribit
liste

q ͩ officiu; ante Dñicu; & Franciscum:i ecc͞lia erat omnino extĩctũ: quã obrẽ cõsidera quãtũ ꝑdicatoꝝ & minoru; ordo collabẽti ecclesiȩ ꝓfuerit:icredibile dictu est: quot hereses extirpauerit: quot animas ad ueritatis lumen aduxerit: quot clarissimos

Habẽtes faciẽ:resistẽtes bestiȩ de q̃ diximus aqsꝙ dracõis:nũciãtes nõen & legẽ agni abhominatiõis excidiũ & examẽ miorabũt aquas dracõis:ꝑ debilitabũt̃ iafflictiõe panis: & exurgent ĩ roboꝛ̃ fortiori.Et ueniet aqla habẽs capu unũ: & pedes lx:cuiusco lor sicut pardi:pectus sicut uulpis: & cauda sicut leõis:dicet pax pax:ut pacifice capiat:mamillis spõsȩ agni lactabit̃:leo ab aqlone cõtra eũ rugiet usꝙ dũ accrescat ei caput maius:in eneadem tertiumꝙ minus:eruntꝙ sibyllantia a germanicis usꝙ ad tiꝛ̃.

Necessitas ꝑdicatoꝝ

doctores subito sãctus uterꝙ ordo ꝓduxerit:ac demu; istaꝝ duaꝝ religionũ:sãctissima ȩmulatio fructum dño maximũ parturiuit: & hoc qsꝙ fateri ĩgẽue potest:ꝙsi q̃ nũc alie religiões:ꝑdicatiõe exercẽt:a ꝑdicatoribus & mi
Abhõla noribus didicer̃:ABHominatiõis excidiũ:i.ante xp̃i di
tiõis exci lusiõe;:ET Examẽ:i.iudiciũ:SED debilitabit̃:quasi di
dium cat ꝙ mẽdicãtes uel forte ꝑpt eoꝝ ieiunia dicit:quoniã
Fedricus ieiunãtes cõpoꝛ̃ fortiores spũalit̃ resurgebant: VEniet
Impator aqla:i.Federicus ĩpator:CAPut unum.i.unu; regnum
Sicilię.PEdes lx.i.años qa tot añis uixit.COlor sicut pardi.i.ꝑpt eius uarietatẽ dicit.PEctus sicut uulpis.ꝑpt dissimulatioe;.MAMillis spõse agni.i.sub tutela ecc͞lię
Otto im erit.LEO.i.Otto ĩpator:cõtra Fede.ueniet.CAPut ma
perator ius.i.usꝙ quo accipiat Federicus ĩpiũ.IN eneadẽ.i.q ͩ ĩpiũ ĩ dãnũ Ro.ecc͞lię sũmet TERTiũꝙ minus.i.usquo etiã accrescat ei tertiũ regnu;.s.Hierusalẽ. ERVNtꝙ sibyllãtia.i.faciet cu; istis tribus regnis:bellum a germania. VSꝙ ad tyrum.Iste Federicus ꝑdicti henrici ex

Cõstãtia monacha filius: uir eqdẽ pessimus atq; ut Blon dus dicit: dũ uixit auo suo Federico barbarossa: immaior & crudelior: mortuo Hẽrico patre puer bõe idolis (ut ui debat) sub tutela ecclię nutritus fuit: cõtra Henricũ uero Otto ĩpator ex germãia u t eripet ei regnũ descẽdit: ꝑ Ot tõẽ Honorius iii Ro. po. ob hoc excomunicauit: & Hẽri. ĩpatorẽ elegi fe cit. ꝑ ĩgr̃ tissimus Henricus paulo post: ĩ põtificẽ q eũ ĩpatorẽ cõsti tuerat: multa ma chinatus ẽ: años xiiii quãobrẽ põ. illũ excõunicatũ regno priuauit: q postea Gregorium ex Honorii sucessores años xiiii etiã maxĩe p

Blon.

Otto im perator.

Hono.

Henricus contra pon.

Grego. pon.

Et dabit̃ ei gallina una ex mauris: al teraq; oriẽtalis: & duo pulli: ex qbus uorabit unũ: ꝑ reuiuiscet ut inferius distinguẽus: & tercia gallina britani ca: parietq; pullũ: & iter; quarta ger mãica: parietq; pullũ: & iter; quinta gallicana. Porro secus eridanũ septẽ scribit̃ litteris: cuius r̃ceptaculo ligu res eamq; zonã cõteret armis modi cis: calliditate plurima: mediũq; ca put ligur; tenui bello quassabit: ꝑpt blassemãtes agnus: & propt peccata.

sequtus fuit: & ob hoc a Grego. exõunicatus & regno pri uatus ẽ: ac demũ Iñocẽtiũ iiii Grego. successorẽ quondã dũ cardinalis esset: sibi amicũ papã ꝑseq cępit: quãobrẽ Iñocẽtius paulopost apꝑbatis q̃ p̃decessores ĩ Federicu; fecerãt: ĩ cõcilio Lugdunẽsi publico sanciuit decreto: ut dixtĩctione iiii & sexagesima habet̃: ut de cętero nullus ĩpator regno Sicilię p̃esse posset. EX Mauris. i. ex hispa nis eo q; hispania mauritaniã respicit. ALTera orienta lis. i. filia Iohãnis regis Hierosolimitãi. ET duo pulli. i. duo filii ex qbus unũ ĩterficiet. hic Fede. ex Cõstãtia re gis Aragonũ filia: Hẽricũ filiũ habuit q; zelo cõcubinę ĩterfecit: ex Iola quoq; filia Iohãnis regis Hierosolimitãi filiũ Cõradũ habuit: plures habuisse uxores ego nõ legi scriptores. n. raro uxoru; memoriã faciũt: quãobrẽ pos sibile ẽ eũ quatuor habuisse ultra inemoratas: de qbus di cit tertia britãnica & gallacanam. i. gallica. PORro secus eridanũ. i. iuxta padũ sic Vir. plurimus eridãi ego certe puto q; hic incipiat dicere de Fede. barba. q fuit auus p̃ dicti Fede. nec seruat tẽporis ordinẽ: eo q; istaq hic nar rat: Fede. barbarossa fecit. SEPtẽ. de Cremona ĩtelligit

Hẽri. ex comunicatur

Innocen.

Cõradũ

Eridãus

Fed. bar barossa

(ut puto) q̄ tot litteris scribit̃. EO āq; zonā. i. Italiā quā
i p̄a sic sēp appellat. SEcūdus tertius nūero. hęc oīa obscu
rissima sūt attamē ut dixi sicui d̃ t̃ dicēdū: ꝙ postquā narra
uit gesta Fede. filii Hērici: nūc ordīet̃ ꝛtrogrado dicat ꝙ
Fed. bar baro. exurget secundus & tertius. s. Fede. barba. q fuit. ii. nōie

> Secūdus tertius numero exurget in
> tellectu & rebellione maior: blasphe
> mabit agnū: erūtq; subsistētia & ue
> portas liguꝝ coartabit: nidūq; p̄hye
> minorabit: florē emilię deflorabit:
> ꝑpt physis offendiculū: porro cōgre
> gatio ī aqs adriaticis ex desolatione
> ursi lxx pedū coartabit̃: nō franget̃
> usq; dum ueniāt duo hyrci: q dimi-
> nuāt auꝝ eius: uoluntas eius ad bri-
> tones: ut ti nacriū sapiāt: appetitus
> eius ī eneadē optimates decaluabit:
> gallinaceus apponet̃: tria nōina sile
> bunt: oculus eius ī īsidiis spōsę: ma

isto modo ꝛtrogra
do ordīe: nam Fe
d̃. filius fuit hēri
ci: & hēricus filius
Fede. barba. ecce
ergo quomō Fed̃.
bar. fuit in t̃ istos
tres ꝛtrogrado or
dīe scd̃s ī nomīe
& tertius nūero &
ut eius gesta q̄ hic
obscur̃ pōūt̃ me
lius ītelligāt̃ attē
d̃ ꝙ iste Fed̃. bar.
sueuus xi germāo
ꝝ ipe. ī italiā uēiēs d̃rdōā ciuitatē spoliatā militibus ī p̄dā
Alex. iii. d̃dit: q̄ ciuitas tūc potēs ipe. obtēpar̃ uolebat Cre. cruē-
pō. max. to b̃llo afflictā uastauit & īcēdit: hic cōtra Alexādrū pon.
Senēsis max. iii. Senēsē (& ut fert̃) d̃ gēte Bādiella nobili fāilia:
Victo. quatuor scismaticos pontifices succesiue creari fecit v3
Paschalis Victorē, Paschalē, Calistum, Innocētiū, qua ꝑpt ipse cū
Calistus antipapis ī cōcilio mōtis clari excōmūicatus est: Medio
Innocen lanū uero p: vii. años obsessā: tādē captā trāsmissis ciui-
tium bus ī germaniā ciuitatē fūditus euertit: ac aratrū huc ac
illuc p totā ciuitatē circūferri: & sal supaspergi iussit: plu
res deniq; italię ciuitates uastauit. ER Vntq; subsistētia &
Bononia ue. i. erunt suspiria & gemitus: nihil aliud significar̃ hoc
Mediola loco subsistētia meo iudicio ui d̃t̃. NIdūq; p̄hie. i. Bonōia
num FLOrem emilie. i. Mediolāū & l3 ꝑprie Mediolāū nō sit
ī emilia: s̄ ī īsubria cr̃do q d̃ d̃ ea ītelligit & large emiliā ca
Vene. piat. Cōgregatio. i. Veñtiaꝝ ciuitas: q̄ ē ī mari adriatico
q̄3 ꝛ liqas ursi appellat. i. Attile ut diximus. Nō frāget̃. i.
nō supabit̃ Veñciaꝝ ciuitas. Pars nidi. i. Crēona quā ni
Cremo- dū eius appellat qa ciuitas erat ī pii. Pēa nōini cōsonabit
na, i. Crēōa crēabit. Tria nōina. i. lex: fas: ius. ī īsidiis spōsę

de᷑s tādē supauit oēs scismaticos ponti. uel ī do dicit qa Alex. pō. ī uili abitu apđ uñtias diulatuit. digitis alas. i.

nus eius admonilia eius ut diripiat cultū ipsius: fouēs ignē ī grēio eius cōteretq; fiet breuis restauratio: usq; dū spōsa diminuat: digitis alas debi litet: aqle uolatus ad danaos: unū ca put accrescet nec sibillabit: & ex primis unū mortificabit: ꝑ sibillabit hirci nō balabūt. dōec pes unus no uēq; polices ꝑmensurati discurrāt: li gur gallus cātabit: species uirginūcō cupiscet: pullus debalabit: pars nidi manu ꝑpria denigrescet: pena nōini cōsonabit: dolor ītestinus urgebit aq lā: hircus iugalis ī bizātiū reducet: hircus balabit: hyrcis gallus cātabit: aqla ruolabit: pullus plorabit: pullū deuorabit: trina fiet restauratio: mē bra capiti cōiūgēt: hic trinacriis re qes aqle: donec uēiat gallica gallina oculos eius morte claudt: ab scōdita sup uiuetq;. Sōabit & ī pullis uiuet: nō uiuet uno ex pullis pulloꝝ supsti te: hīc galli cātus usq; ad trīacriā au dieᵗ. Post hęc uēiet altera aqla habēs peds xxiiii & capita duo: er ūt sibillā tia: ꝑ ī eneadē minīe: cui acrescēt iiica pita: ex qbus sibillabit unū cuius co lor sicut ursi: peds sicut leō.s: a cauda sicut serpētis: dabit ei gallina orīēta lis: alteraq; eoa & septē pulli: adiiciet autem sibi hyrcum tricipitem:

usq; quo ecc̄la de biliter potēciā Fe đ. ipe. nācū Vcñ toꝝ auxilio pa. ꝑualuit Volatus eius ad dāaos. i. ad grę. hoc ī do di cit quoniā Fede. postquā ab Alex. ꝑcurātibus ueñt] uenia ē adeptus: cōparatis maxi mis copiis ꝑ ūga riā uēit: & post cō stātinopoliꝫ ubi Isaac ī ꝑabat ᵭi ꝫ traiiciēs bospho rū: philōenā ur bē a turcis acce pit: & tādē mino rē armeniā occu pauit: & ī do for te dicit unū capue accrscat. Cætera oīa a ᵭo obscura sūt ut ea ītrepta ri nō facile sit: ui deᵗ. n. Fede. bar ba. & Fede. eius nepotis gesta sine ullo discrimine si mul narraᵗ. Post

Fede.

hoc totū futuꝝ esse ꝑculdubio reor: quāobrē posteritati expōēdū relinqmus: solū nos uocabula dclarātes. Aqla. i. īpator. PEds xxiiii. i. años. CApita duo. i. rgna. Erūt sibillātia. i. mouebūt bellū: ꝑ nō cōtra rōā. Cuius. i. īpa toris Hircū īpatorē grecoꝝ ul' forsā turcoꝝ pricipē. Tri cipitē. i. habētē tria regna: & hic bene cōuenit turco: qm̄

Declaratio uocabuloꝝ.

LEO AFfectus macie.i.rex paup.EX Cauernis terr.icer tũ est quasi dicat.HABẽs xlii pedes.i altero exẽplari repi lxii.LEOnã hircus.i.uxorẽ leonis Grecoꝝ ĩpator furti ue cognoscet.

PROfugos.icertũ est quos appellet pfugos.POTantes.i.Gallos argumẽtum hoꝝ ut puto est ꝙ ei it qdaꝫ ĩpator q habẽs duo regna postea acquiret alia tria:habebitq̃ uxorẽs duas:una orientalẽ:alterã ĩ italiã :hic cõponet amicitiã cũ ĩpante ĩ grętia:q forte erit turchus habẽs tria regna cõtra impatorẽ surget qdã rex:q habebit uxorẽ mendacẽ & luxuriosã & irruet cõtra illũ ĩpatorẽ q amicitiaꝫ faciet cum alio pricipe oriẽtis habens.ii. regna & rex ĩterficiet pricipẽ oriẽtis &.v.filios ĩpatoris ex septem quos habebit.Et post ĩpator græ

Turchus

blassemãtẽ agnũ & spõse caput & latera ignẽq̃ fouebit ĩ q spõse gremio: & erũt ei tres adulter i:unusq̃ legittimus quem aliosq̃ uorabit unus cui erũt tria nõĩa blasphẽię:cãtus eius abhominatio ascẽdẽs ĩ cõspectu altissimi: & finis eius ĩteritus:hinc leo affectus macie ex cauernis terr rugiet habẽs caput unũ & pedes xlii leonãq̃ luxuriosaꝫ plenã mẽdaciis & nominibus blassemie catulos viii hic irruet ĩ aqlã a sociãtẽ sibi aliũ hir cũ orientis bicipitẽ pedũq̃ xx cõteret.uorabitq̃ hircũ & nq̃ pullos aqle:erũtq̃ unus & una hinc hircus triplex ĩ auxiliũ aqle:leonẽ debilitabit & duos ex catulis uorabit.Porro leonaꝫ hircus occupãs decaluabit: & erit leonis indignatio & debilitas:usq̃ dũ pfugos cõgreget & potãtes irruetq̃ ĩ aqlam & ĩ hircũ resũpta uirtute aqlã Hircũ q̃ cõteret:caput unuꝫ partẽq̃ maioris demẽs aqle & ĩponẽs sibi : simul cũ uno ex hirci capitibus:ambigens utrũq̃ zonã italicã possidebit: spõsę momilia reparabit.gallinã occupãs cũ ob pbio restituet:sibillabit aũt aqla duosq̃ reges fortissimos ĩ subsidiũ ĩ uocabit:irruẽtq̃ ĩ leonẽ pualentes ĩ ipsũ:usq̃ claudat dies aqla:leoq̃ resurget:post hęc autẽ ueniet pardus

cię ueniet ĩ auxiliũ impatoris & uĩcet regẽ duobus regis filiis ĩterfectis: & uxorẽ regis uiolabit & rex ira pmotus ĩpatorẽ & gręcoꝝ ĩpatorem supabit & unũ regnũ & partẽ ĩpĩi sibi assumet & aliud regnũ gręci ĩpatoris & expellẽs

utrunq̄ imperatorem cum auxilio ꝑfugoꝝ galloꝝ Italiam

filius aq̄le: habēs capita duo pedēsq̄ xvi hic leo simul cū catulis rugitū dabit: surgetq̄ i ipsū: ḋbilitabit leōē pardus: duos ex catulis deuorabit: partēq̄ capitis quā aq̄le subtraxerat: euellet pardus: hic leo arte fictus apollinea nō ṙsurget: dōec leena uirili animo pardū p̄dāq̄ ꝑcutiet: & triūphās ī ipsū nō modice: caput unum euellet: īponetq̄ leōi: hic leo ṙsūpta uirtute pardū uorabit: & nō erit ultra semē aq̄le: leōis uero rugitū ꝑtimescēt danai ueniētq̄ ī bizātiū: & rursus ꝓfanabit̄: nec erit ultra gl̄ia eius. hircus tripces tria amittet capita: & non erit semen ipsius. Porro: leo hyrcos tributo supponet: nec hyrcus balabit: nec gallus concinnet: ꝑ erit hyrcoꝝ subsanatio hūiliatio spōsāq̄ nō spōte ꝑtimescēt: diuidet̄ aūt ī sceptra q̄tuor sese uorātia locus danaū cōteret leo regionē asie: ut capita bestie ḋbilitet & cōfringat: agnū colocabit ī sceptꝝ bestie: & usq̄ huc sedes eius: & modicū tēpus erit. Post abhōīnatiōē: seq̄t̄ examē: signa p̄cedēt: erit ī elemētis q̄tuō extra morē coloris cursusq̄ mutatio: epiphāos erit: ut aer quādoq̄ croceus nūc uiridis nūc sardieus appareat. cynthius nūc ī x: nunc ī q̄tuor: nunc ī duas partes scīdet̄. lūa cū sole cōcurr̄t. & obstupescēt terrigene: cū uiderīt stellas sanguineas itē tellus sudorē emittet: ꝑ loca fōtes sāguinei emanabūt. eritq̄ terribilis comotionis iudiciū. erit. n. regnoꝝ īuicē cōcussio: sediū occupatio: tremotus & fames & matres ī pāis cupidine filios & filias hūiliabūt ī stuprū: ign[?] ardbit feruētius mutato coloī & ꝑ loca & per prouincias:

possidebit & iteꝝ imperator resurget cōtra regem Cetera isto ordīe poteris cōtinuar̄ POst abhōīnatione. i. post ātixp̄ū Examē. i. iudiciū PRecedēt. signa sic ī euāgelio: erunt signa ī sole & luna & stellis. EPIPhāos supficiei uel māifestatio īterp̄tat̄: cynthius. i. sol: ātixp̄s aūt abhōīnatio apellat̄. ꝓpt hoc q̄ ḋ uȝ esse dicet q̄ nulla maior abhōīnatio ē. antixp̄s ut dicit glo. sup apoc. ī babylōia nascet̄ de tribu dan. hic ex parētū seminibus cōcipiet̄: ꝑ postcōceptū descēdet ī matris uteꝝ malignus sp̄us cuius uirtute & opatiōe: puer nascet̄ alet̄: & adolescet ꝓpt q̄d filius ꝑditiōis uocabit̄: ut glo. sup apoc. dicit. Erit regnorum ad inuicem

Quid epiphāos

Quid Cynthius.

Cōceptio antixpi.

concussio. sic in euangelio: sur[g]et gens contra gentem

APEllīeo .i. iudaico .i. arte alicuius iudi ego tñ nō credo q a pellieo sit legendū ꝟ potius apollineo .i. magico: ī ūo exēplari apellineo ī altero apollieo repi. DOctria sub silētio .i. ꝑdicatio cessabit q̃ut

Albr. ma. Albertus ma. ī cōpēdio theo. dicit fideles tūc nō ꝑdicabūt q̃a ut excōīcati habebūt: nec uēdēt eis nec emet ab eis nisi habeāt caracterē aut nōen bstie ut habet ī apoc. POst hęc fiet multaꝝ. qm̄ ātixp̄s multos adse addu

In apoca. cet. Vñ ī apoc. cauda eius trahebat tertiā partē stellaꝝ: & misit eas ī terrā CAPut ipsoꝝ .i. ātixp̄s multos ītficiet: qm̄

Albr. ut Alber. ait dcipiet antixp̄s p mūera eo q ipse oēs abscōditos thesauros īuēiet q̄bus plurimā gētē alliciet & quos blādimētis nō poterit: p mīas & uaria tōmēta cōpellet. SED Cęlū: ut Alber. ma. īp

Albr. dicto loco dicit antixp̄s: falsa miracula ad deceptiōē hōīnū

penitus extīguet: maꝭ ī tubine terribili usq ad uerticē mōtiū ꝑcellas emittet: & nūc ī sūmū & nūc ī ima descēdet: fōtes irrigui p loca desicabūt hinc ex īcursu dracōis tibridis aq̄ tumescet. edificia cōcutiet: apollineo īgenio sopiet: ꝟ & rbus ordo mutabit nā crescēt cōtumelię: spōseq cōtumacia: fęmine ꝗ baccabunt ī uiros: plures seqnt unū: uiri nō erubescēt ipla teis cōcubitū muliebrē. Itē sacꝝ undi q ꝑphanabit: eritq doctrina sub silētio. aues & aīalia extra morē agent nā bos mutato mugitu eq dabit hīnitum. equus rudet emittet aselli. aues cātu mutato ī similitudinē aīaliū rugitū dabūt. hęc aūt oīa abhōinatiōī sūt iudicia cui ordo nō erit: & cū iii signa ueniēt: sciāt terrigene qm̄ ꝑpe est. ī eneade mulier cētenaria apollineo subsidio geminos pariet: flumē igneū emanabit ab ethna: ícolas uorabit. hic ī mōtibus niueis ii colles cōruent: apiet terra ibidē ī uoraginē: & uapor uiuēs usq ad cęlos ascēdet Post hoc fiet multaꝝ gentiū bestialit uiuētiū cōgregatio: orbe ī x. sceptra diuiso. ꝑcedēt turpissimi cōcubitus: cōceptus abhomiuatio. caput ipsoꝝ tunc reges plurimos afficiet morte quosdā sub iugo mittet spōsa silebit gallus rautescet: fietq agni cōtumelia: ꝟ cęlū & elemēta uidebuut īabhōinatiōis testimoniū: ut ꝑdigia faciat stellas dēigret ꝑfectos debilitet: apellas fuocet: ut uetera renouet: & renouata repellat: & clamabunt plures & numeri q ꝺlebūt ab agno hic abhōinatio es & palatū eius usq ad cęlos: & manū suā extēdat ut apphēdat altī

nñ glosa sup.i3. magica arte faciet statuã loq: & futura p̃di cer: & faciet sicut i apo.i3.igẽ dscẽdet ĩ terrã. Et p̃fectos d̃bili tet.ut.n.Alb.adducit tãta erit sicut ait dñs tũc tribulatio: ut Alb̃r.

exci diũ scãdalũ p̃fectoꝝ: uestes hũi-liatas dat testimõiũ: clamabunt & di cẽt.ue ue diuina derisio: nõne est hic quẽ p̃scii nũciauerunt & dicẽt latera eius ubi sũt q agnũ exaltauerũt ĩ leo nẽ: nõne hic ẽ filius altissimi & apiet os abhõinatio ĩ cõtũeliã agni: ut no mẽ eius d̃leat: & sibi primeuã supbiã applicabit: & dicẽs uerba ĩtollerãtie: cõscribet undiq̧ sceleribus: & nõini bus blaphemię: dõec trĩs pedes semis q̧ abreuiati discurrãt: & appatbit ue ritas & iusticia: oẽsq̧ abhõinationes abiiciẽt: & cõuertet ad agnũ aquã p̃ fitebũt apelle. & nõ erit diuersa p̃fes sio ẽ una cõcordia grex unus: ideoq̧ ouile. porro ĩ p̃ximo erit examen: si gnaq̧ p̃cedẽt sol sępissime patiet ecli psiz: & ĩmẽsũ estuãs: ĩcolas ęgyp i pi met. eufrates desicabit usq̧ ad torrẽ tẽ nouissimũ. ethna ĩ duas partes pa tebit. uocẽq̧ dabit auernus: & trẽs par tes habitãtes trinacũ pimẽt faꝝ hor ribilit p̃timescet: & loca uicia subuer tet. hic mat usq̧ ad ima d̃scẽdet pisces cõgregabũt: ĩ unũ rugitũq̧ dabũt cęlũ ĩ q̃tuor partes apiet: & uocẽ dabũt tõĩ trua: & audiẽt terrigẽę mĩas ex ãimis

ĩ errorẽ ducãt si fieri potest etiã electi. ap-ellas uocet.i. iudos cõgreget: uẽiet.n. antixp̃s ĩ Hierus. & circũcidet se dicens iudeis: se esse Xp̃uz illis p̃missũ unde & plebs iudea ei spãl-ter a dherebit sicut dicit haymo sup a poc. APEriet os. sic Dãielis .viii. cõtra Dãiel prĩcipez prĩcipũ cõ surget.s.cõtra deuz atq̧ ut glo. sup dãi. viii dicit: ĩ tãtã eleua bit supbiaz q̧ leges & cerimõias mutat cõabit ul' cursum tẽ poris deũq̧ blasphe mabit: ut apoc .iz. habet; imaginemq̧ suã adorari faciet: & singulos suo caratet ĩ frõtibus & dextera mãu signari. Dõec trĩs peds. durabit.n. Dura p̃secutio ãtixp̃i: ut tio an

Alb.iqt tribus añis cũ dimidio: sicut dicit glo. sup apo. atq̧ tixp̃i Dãi.ii. dicit iurauit ãgelus p uiuẽtẽ ĩ etnũ q̧ ĩtẽpus.i. unius añi & tẽpora.i. duoꝝ añoꝝ: & diidiũ tẽpo is .i. dimidii añi hęc.n. p̃secutio q̃nto cęteris grauior tãto erit breuitate modra tior: ut dicit glo. sup Mathe. antixp̃s.n. dñs occidet potesta Glosa te sua: siue p se siue p michalẽ: ut dicit glo. sup apoc. DIVer super sa p̃fęssio.i. diuerse secte. VNus grex.i. una ecc̃lia. EThna. mate. mõs ẽ sicilię subilis notissimus TRiacũ.i. sicilia FAꝝ mat ẽ Ethna

Iudicii signa

Ista oīa adeo cū euāgelio cō formāt: ut ni hil supra q̄m obrē merito Erithręa cęte ris sibyllis p̄ fert & auerte q̄lit uersus q adiuo augusti no adducunt hęc eadē d̄ iu dicio dicūt li cet illa carmīa sint: ista uero soluta oṙone soēt nō mirꝫ ē q̄m lꝫ hęc fōsā epl'a ī carmīī bus scripta fu erit a sibylla: īterp̄tes uero ut fidelius trā sferrēt oṙone libera trāstu lere.

FINIS

& ieffabile audiēt: uēiēt nūtii irr̄p̄hēsibiles nūtiātes rerꝫ excidiū. dicentes fiat hūiliatio fiat plēitudo cōterāt q excesserāt: & auertaī furō & cōuersaī agnus. hic ploca apparebūt uoragies maior pars aialiū morietꝛ. Aues uniuerse cōruēt ī imā: exorrētq; uolatū: ꝑ & humanum genus erit exanime: & antra su bibit reiciens pecunias: & ī eītimabili ī con tremescet: colles cōruēt. titubabūtq; mōtes & luna in nigredineꝫ cōuerteī: & uēiēt ī cō spectu agni abhōinatiōes pcc̄ōꝝ: & ultiōis apperitus: & d̄scēdet ignis terribilis q ūiuer sa creata usq; ad ethera cōcīmabit: & nō erit ultra solaris lūç ue iubar: nō mōtes aut col les: nec hōiuꝫ bitātio: ul' habitatio erit ī ter ris: & nō habūdabit ultra iniq̄tas & pccā: de uēiet a cęlo uox tube terribilis: aduocās un uersos ut uēiāt ī examē: fiet aūt ieffabili ī cō pis & aīę reītegratio: ut utrūq; simul retribu tionē gl'ię suscipiat siue penā. tūc appaiebūt uicti r̄ges & prīcipes & ui d̄būt agnū ī trono terribili: ut r̄tribuat uniuersis nec erit ī opis diuitisq; distīctio: ꝑ exāinatio meritorꝝ: tūc scelera patefiēt: tūc timō rīmor horrorq; uo raginis q̄ mōstrabiī ī uidictā: cōcutiet uni uersos ut dētibus strideāt & oculis lacrimēt extēdētq; māus ad p̄ces: nec erit agnus fle xibilis ꝑ horribilis uidictā: ī cōspectu eius ignis & tōitrua merita cū pccīs. a dxtris eius bn̄dictio maledictio pcedet alęua. iudicabit aūt bonos & malos: ut illos sursū eleuet: hos aūt ī sortē demonū deuoret auernus.

Finis Epl'ę Sibyllę erithręę.

Symeon Lectori. S.

Ignosce q̄so lector si q̄d nō recte imp̄ssuꝫ īueneris: cura uimus. n. ut quā bene Erithręa imprimereī: ꝑ neq̄ huma nus aliq̄d penitus sine errore pagere. solius etenim Dei p fecta sunt opa. Vale.

Impressum Senis per Symeonem filiū Nicolai Nardi.

[illegible]